

Dzięk Bydgoski

12 stron
Rok VII

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORSKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA**
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA : - : - : - : -

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 265.102

Uroczyste obchody 3 Maja

Dzień 3 Maja obchodzono w całym kraju, a więc i w naszej Dzielnicy, w sposób wysoce uroczysty. Obchody te nabrały w tym roku tem większego wyrazu, że tradycyjne uczczenie wiekopomnego czynu obywatelskiego — Konstytucji 3 Maja, zbiegło się obecnie z drugim niezwykle doniosłym aktem — wprowadzeniem w życie nowej Konstytucji kwietniowej.

Poniżej podajemy krótkie relacje z obchodów 3-majowych w stolicy i na Pomorzu.

W WARSZAWIE.

Warszawa, 3. 5. (Pat). W dniu Święta Narodowego 3-go Maja stolica przybrała uroczysty wygląd. Gmachy państwowe i domy prywatne zostały udekorowane flagami o barwach narodowych. Rano w katedrze św. Jana odprawione zostało uroczyste nabożeństwo, celebrowane przez J. E. Ks. Kardynała Kakowskiego w asyście licznych duchowieństwa. Na nabożeństwo przybył Pan Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu Domu Cywilnego i Wojskowego, obecni byli również członkowie rządu in corpore z premierem Walerym Ślawnikiem, marszałkiem Sejmu i Senatu, Korpus dyplomatyczny z J. E. Ks. Nuncjuszem Apostolskim Marmagim na czele, prezes Najwyższej Izby Kontroli gen. Krzemiński, wicemarszałkowie Sejmu i Senatu, pierwszy prezes Najwyższego Trybunału Administracyjnego dr. Helczyński, podsekretarze stanu, generalicja, posłowie i senatorowie, attaches wojskowi państw obcych, przedstawiciele władz administracyjnych, przedstawiciele władz samorządowych itd.

Świątynię wypełniły tłumy publiczności. Po nabożeństwie odśpiewano hymn „Boże coś Polskę”. Z okazji dzisiejszego Święta Narodowego zostały również odprawione uroczyste nabożeństwa w świątyniach innych wyznań.

W TORUNIU

Przebieg obchodu święta narodowego 3 Maja w Toruniu był bardzo poważny.

W dniu 2 maja. Już w czwartek od godz. 14 zaczęto dekorować miasto. Na gmachach publicznych i domach prywatnych wywieszono chorągwie o barwach państwowych. Wiele budynków przyozdobiono zielenią i portretami Prezydenta Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego. Wyróżniało się estetyczne udekorowane festonami z zieleni, flagami i portretami gmachu poczty w Rynku Staromiejskim pięknie odbijając od poważnych omszałych murów ciemnego ratusza.

Na szybach prawie wszystkich okien w mieście naklejano nalepki TCL. „Dar Narodowy 3 Maja”. Wieczorem niektóre gmachy były iluminowane. Między godz. 17 a 18,30 na Starym i Nowym Rynku koncertowały orkiestry 63 pp. i 8 baonu saperów.

W dniu 3 maja. W piątek o godz. 6 na wieży ratusza odegrano pobudkę i hejnał.

O godz. 10,15 w kościele Najśw. M. P. ks. proboszcz dr. Jank w asyście ks. prof. Głowczewskiego i ks. Mikowskiego odprawił uroczystą mszę św., w czasie której ks. Grzechowski wygłosił podniosłe, a pełne doniosłych przesłanek kazanie. Szereg pieśni kościelnych wykonał chór im. św. Cecylii przy parafii Najśw. M. P., orkiestra zaś KPW pod batutą p. Wiśniewskiego odegrała artystycznie szereg utworów religijnych.

Na mszy św. obecni byli niemal in gremio przedstawiciele władz wojskowych i cywilnych z p. wicewojewodą pomorskim

Mieczysławem Starzyńskim na czele, delegacje wszystkich toruńskich organizacji i stowarzyszeń z pocztami sztandarowymi i tyśiące wiernych, tak, że świątynia była przepełniona.

O godz. 16,30 na placu św. Katarzyny zebrały się delegacje wszystkich organizacji, stowarzyszeń, cechów z pocztami sztandarowymi i orkiestrami 63 pp., Kolejowego Przystosobienia Wojskowego i Poczтового Przystosobienia Wojskowego. Punktualnie o godz. 17 utworzono pochód, który przemarszerował zwykłą drogą na plac Teatralny. W pochodzie niesiono 11 transparentów z cytatami z nowej Konstytucji, i hasłami, propagującymi Pożyczkę Inwestycyjną.

Wspaniała manifestacja KPW odbyła się na placu Teatralnym.

Zebrała delegację wzięły udział w akademii, zorganizowanej przed gmachem Dyrekcji Kolei Państw. przez Kol. Przystosobienie Wojskowe.

Celem jej było uczczenie Konstytucji 3 Maja i nowej Konstytucji oraz propaganda Pożyczki Inwestycyjnej. Akademię rozpoczął chór KPW, pod kierownictwem prof. Wieczorka poczem udział wzięły zespół kursu telegraficznego przy Dyrekcji Kolei i orkiestra KPW z Bydgoszczy pod batutą kap. Maks. Szulca. Piękne przemówienie o 3-majowej i nowej Konstytucji wygłosił kierownik sekretariatu wiceprezesa Dyrekcji Kolei, p. Janusz Strzelecki.

Na zakończenie wiceprezes Dyrekcji Kolei p. inż. Getler Girtler wezwał wszystkich do propagowania Pożyczki Inwestycyjnej, przedstawiając jej znaczenie dla Państwa.

W GRUDZIĄDZU

Uroczystości 3 Maja obchodzono w Grudziądzu jak corocznie bardzo okazale. W

przeddzień tj. dnia 2 maja odbyła się o godz. 10 akademja dla szkół powszechnych, zaś o godz. 16 dla szkół średnich w teatrze miejskim.

W dniu wczorajszym w kościele farnym odbyło się uroczyste nabożeństwo, na które przybyli przedstawiciele władz, urzędów, delegacje wojskowe itd. W godz. popołudniowych odbyła się akademja pocztowego PW. w teatrze miejskim, zaś wieczorem uroczyste przedstawienie poprowadzone przemówieniem prof. Piwowarczyka. W związku z uroczystościami miasto było obficie udekorowane.

W GDYNI

Święto Konstytucji 3 Maja rozpoczęło się w Gdyni uroczystym capstrzykiem wieczornym, w którym wzięły udział organizacje przystosobienia wojskowego ze „Strzelcem” na czele oraz rezerwiści. Oddziały przemarszerowały przy dźwiękach orkiestry strzeleckiej z pochodniami przez miasto, poczem Komisarz Rządu przyjął raport od dowódcy całości, a orkiestra odegrała hymn narodowy.

Poranek 3 maja zastał całą Gdynię udekorowaną, jak nigdy przedtem. Biało-czerwone barwy spoiły całe miasto, lopotące chorągiewkami, powiewające girlandami zieleni. U stóp Kamiennej Góry zebrały się oddziały marynarki i wojsk wybrzeża, niezliczone zastępy młodzieży w oddziałach PW., olbrzymie barwne grupy organizacji i stowarzyszeń.

Uroczystą mszę św. przed ołtarzem polowym odprawił ks. dziekan Turzyński przy śpiewie chóru „Symfonia” i przy udziale wyróżniającej się swoją koncertową grą, orkiestry Przystosobienia Wojskowego. Po mszy świętej przemówienie wygłosił dyrektor Gimnazjum Orłowskiego dr. Zegarski.

CRÉPE SATIN NAJMODNIEJSZE PERFUMY Lotos WARSZAWA
I WODA KWIATOWA

Pan Prezydent R. P. przyjedzie do Bydgoszczy na zjazd Stow. Elektryków Polskich

W czwartek, dnia 2 maja 1935 r., p. Prezydent Rzeczypospolitej przyjął na Zamku Warszawskim delegację, która zaprosiła p. Prezydenta na Zjazd i Wystawę Elektryków Polskich w Bydgoszczy w dniu 30 maja 1935 r. Delegację tworzyli pp. prezes Stowarzyszenia Elektryków Polskich inż. Obrąpalski, wice-

prezes b. minister Kühn, sekretarz inż. Podoski oraz prezydent m. Bydgoszczy Leon Barciszewski.

P. Prezydent Rzeczypospolitej przyrzekł łaskawie delegacji, że o ile czynności urzędowe mu nie przeszkodzą, bardzo chętnie do Bydgoszczy przybędzie.

Przychylna decyzja Senatu gdańskiego w sprawie subskrypcji 3 proc. Pożyczki Inwestycyjnej w W. Mieście

Dnia 2 bm. prezydent Senatu W. M. Gdańska Greiser zakomunikował p. Komisarzowi Generalnemu R. P. w Gdańsku Ministrowi K. Papée, iż Senat W. Miasta po rozpatrzeniu sprawy nie pod-

nosi zastrzeżeń przeciwko akcji subskrypcyjnej na terenie W. M. Gdańska, dotyczącej polskiej 3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej.

Do P. T. Czytelników!

Numer dzisiejszy (na sobotę—niedziela), jako ukazujący się w dniu poświęconym, zmuszeni byliśmy z powodu trudności technicznych wydać w zmniejszonej objętości.

Cotygodniowe dodatki nasze „GŁOS LITERACKO-NAUKOWY” I „TYDZIEŃ W RADJO”, ukazujące się stale w numerach na sobotę—niedziela, zmuszeni jesteśmy w związku z tem odłożyć do wtorku 7 b. m.

Z tego też względu przesuwamy do następnej niedzieli stały nasz dział rezywek umysłowych p. t. „POMYŚL I ZASTANÓW SIĘ”.

O godz. 12,30 na ulicy 10 Lutego przed trybuną, na której zajęli miejsca Komisarz Rządu mgr. Sokół, zastępca d-cy floty d-ca obrony wybrzeża kmdr. dypl. Frankowski, ks. dziekan Turzyński, dyr. Urzędu Morskiego inż. Łęgowski i inni przedstawiciele władz, odbyła się wspaniała defilada.

Defilada była niejako rewiją sił obronnych wybrzeża morskiego. Po oddziałach marynarki wojennej, po bateriach artylerji przeciwlotniczej, długo ciężkim masywnym sznurkiem ciągnęły olbrzymie maszyny kompanji reflektorów, poczem następowały karne szeregi organizacji PW. i b. wojskowych.

Dzielną postawą żołnierską wyróżniały się liczne oddziały „Strzelca” wysuwającego się ostatnio na czoło wszystkich organizacji PW. na wybrzeżu. Świetnie prezentowali się rezerwiści, doskonale umundurowani, defilujący w wielkich jednolitych kompanjach. Za niemi nieprzerwanym szeregiem szły jak żołnierze wymusztrowane czwórki oddziałów Przystosobienia Wojskowego Kobiet, Orleńta, Harcerze.

Defilada trwała przeszło godzinę, dając wyraz temu, że Gdynia nie śpi i, że na straż jej obok dzielnych wojsk przeciwlotniczych, obok marynarki wojennej, stoi całe społeczeństwo, gotowe w każdej chwili stanąć w obronie skrawka wybrzeża polskiego starej ziemi kaszubskiej, na którą zwrócone są dzisiaj oczy całej Polski.

W GDANSKU

3 Maj! Wszystkimi ulicami zdążają tłumy Polonji gdańskiej do kościoła św. Stanisława we Wrzeszczu na nabożeństwo, od którego rozpoczynają się uroczystości święta narodowego. Kościół nie może pomieścić wszystkich przybyłych. Na wszystkich twarzach widoczny jest wyraz radosnej powagi i skupienia.

Wnętrze kościoła przybrane barwami i emblematami narodowymi, przedstawia nadzwyczaj uroczysty wygląd.

Wkoło wielkiego ołtarza stoją poczty sztandarowe organizacji polskich. Przed wielkim ołtarzem zasiadli na honorowych miejscach Komisarz Generalny RP. minister dr. Kazimierz Papee, Wysoki Komisarz Ligi Narodów p. Lester, przedstawiciel Senatu senator Wierciński-Keiser oraz prezes Rady Portu Nederbragi.

W prezbiterjum po stronie prawej zajmują miejsce cały korpus dyplomatyczny w Gdańsku, po lewej wyżsi urzędnicy Komisarjatu R. P. i czołowi przedstawiciele społeczeństwa polskiego.

Po przybyciu pana ministra, który przechodzi szpalerem utworzonym przez pracowników kolejowych ks. Komorowski celebrowuje uroczystą mszę świętą z asystą.

Pienia kościelne wykonywał chór im. św. Cecylii przy kościele polskim we Wrzeszczu pod batutą p. Tylewskiego.

Utwory solowe odśpiewała pani Szleminska, artystka opery warszawskiej oraz odegrał na wiolonczeli dyr. Wilkomirski.

Z okazji polskiego święta narodowego 3 Maja udekorowano poszczególne gmachy w w Gdańsku jak główny dworzec kolejowy, b. dyrekcji kolejowej, Banku Brytyjsko-Polskiego i inne zielenią i chorągiewkami.

Ludność polska na całym terenie Wolnego Miasta wywiesiła bardzo licznie chorągwie o barwach narodowych.

HYGIENISTKI PRZYRODOLECZNICZE

„Pierwsza w Polsce Dwuletnie Kursy Przyrodolecznice dla pomocniczego personelu lekarskiego” kształcą dyplomowane higienistki dla Uzdrówisk, Sanatori, Ubezpieczalni, Lecznio, Szpitali i t. d.

Szczegółowo informuje Sekretariat Szopena 16 Warszawa. 2925

Po dewaluacji guldena w Gdańsku

Gra w otwarte karty

„Dewaluacyjne” posiedzenie Sejmu gdańskiego

Dnia 2 maja po południu odbyło się trzecie posiedzenie Sejmu gdańskiego, zwołane przez marszałka Sejmu na żądanie Senatu. Na posiedzeniu tem, pre-

Mowa prezydenta Greisera

Gdy w roku 1920 W. M. Gdańsk ukonstytuowane zostało jako samodzielny twór państwowy i według woli twórców Wersalskiego Traktatu Pokojowego uzyskało autonomię — mówił prezydent Greiser — autonomija ta została przez narzucone umowy z góry ściśniona. Polityczny wygląd W. M. Gdańska nakreślony został przez rozmaite czynniki, na które rząd i ludność gdańska częściowo wogóle, a częściowo drobny tylko wpływ wywierały. Wolne Miasto nie uzyskało suwerenności komunikacyjnej, najważniejszej gospodarczej zasady każdej autonomii, jak również samodzielnego kierownictwa sprawami portowymi. Przedewszystkiem zaś odebrano Gdańskowi przez przymusowe włączenie do polskiego terenu celnego możliwość uprawiania samodzielnej polityki gospodarczej. Choć Gdańsk uzyskiwał w ubiegłych latach przez udział w dochodach celnych w wysokości około 7 proc. przeciętnie około 15 do 20 milj. guldenów rocznie, to obecnie klucz podziału dochodów celnych nie ma dla budżetu gdańskiego takiego poważnego znaczenia, ponieważ skutkiem nadzwyczaj silnego obniżenia się obrotów gospodarczych Polski z zagranicą, dochód z polskich cel i temsamem także udział w nim Gdańska — znacznie się obniżył.

Gdy w końcu 1923 r. Gdańsk uratował się z inflacji przez wprowadzenie własnej waluty, spodziewano się wówczas, że tem samem rozpocznie się na długi okres świetny rozwój dla Gdańska. W nadziei tej przewidziano taką gospodarkę Gdańska w roku 1925 przez spadek złotego. Gospodarka gdańska, która wówczas przez duże kredyty i pretensje towarowe wobec Polski ściślej złączona była z jej życiem gospodarczym jak dzisiaj, poniosła przez spadek złotego, którego kres położono dopiero w roku 1926, ogromne straty, które wynosiły około 30 milj. guldenów.

Jeżeli mimo tego w następnych latach zauważyć się dało pewne ożywienie gdańskiego życia gospodarczego, to było to tylko ożywienie pozorne, wywołane przez zaciągnięcie trzech wielkich pożyczek zewnętrznych wartości przeszło 100 milj. guldenów gdańskich. Były to pożyczki zaciągnięte przez gminę miejską Gdańsk, Monopol Tytoniowy i Radę Portu, a za które oddano w zastaw wielką część własności miejskiej. Przez wpływające z tych pożyczek dewizy utrzymana być mogła waluta gdańska przez szereg lat z nadzwyczaj wysokim pokryciem złota.

We wrześniu 1931 roku, gdy związany z guldenem gdańskim angielski funt szterlingów tracił na wartości, stanęła gospodarka gdańska przed nowym ciężkim problemem. Władze gdańskie i Bank Gdański uznały wówczas za stosowne nie osłabiać guldena, lecz odłączyć go od funta szterlingów i utrzymać na dotychczasowej bazie złota. Stało się to dlatego, aby już ciężko doświadczony Gdańsk uchronić przed nowymi wstrząsami gospodarczymi. Jednakże za utrzymanie tej zasady trzeba było płacić wysoką cenę we wzrastającym bezrobociu, które objęło 42.000 osób. Nawet wówczas, gdy po spadku funta szterlingów obniżono wartość całego szeregu mniejszych i większych walut zagranicznych, trzymał się Gdańsk zasady stabilizacji swojej waluty, a między innymi także dlatego, ponieważ waluta polska ustalona została od roku 1927 r. na nowej bazie złota. Jednakowoż coraz większe gromadziły się trudności, które stanęły Gdańskowi na przeszkodzie w prowadzeniu walki o byt, gdyż spadek tuzinów innych walut na całym świecie musiał wreszcie wykazać, że Gdańsk stanowi wyspę walutową, która w walce konkurencyjnej z zagranicznymi rynkami zbytu traci coraz więcej podstaw.

Mimo to, starał się narodowo - socjalistyczny senat utrzymać stabilizację starego guldena, przyczem jednak rozwiązać chciał, o ile możliwości, problem bezrobocia zapomocą rozmaitych środków. Udało się w przeciągu 1 i pół roku obniżyć liczbę bezrobotnych z 42 tys. na 18 tys.

Zdaniem prezydenta Greisera w tej polityce gospodarczej popierała Gdańsk jedynie Rzesza niemiecka przez odbiór drogowych produktów gdańskich, szczególnie produktów rolnych. Pomoc ta połączona była dla narodu niemieckiego z wielkimi ofiarami.

Senat byłby, mimo ciężkiego gospodarczego położenia w kraju i zagranicą, starał się dalej o utrzymanie dotychczasowej gdańskiej waluty, gdyby przeciwnicy ruchu narodowo - socjalistycznego nie wykorzystali sposobności przez rozszerzanie nieprawdliwych pogłosek i nie przypuścili ataku na Gdański Bank Emisyjny. Stan złota i dewiz Banku Gdańskiego narażony był w ostatnich tygodniach na najostrożniejszą próbę. Senat gdański nie pozwolił sobie wydrzeć z rąk decyzji i postanowił z dniem 2 maja cofnąć przeprowadzone we wrześniu 1931 r. odłączenie się od funta szterlingów oraz

zzydent Senatowi Greiser umotywował przed Sejmem decyzję Senatu w sprawie dewaluacji guldena.

ustalił wartość guldena gdańskiego, przy równoczesnym utrzymaniu stałej bazy złota, na 57,63 proc. dotychczasowej wartości.

Krok ten stanowił gospodarczy środek rewolucyjny, mający na celu ograniczenie o ile możliwości importu towarów, jednocześnie wzmocnienie eksportu. Przedewszystkiem chodzi o popieranie wywozu celem uzyskania potrzebnych dewiz. Celem zapobieżenia niepożądanym spekulacjom na rynku wew-

nętrnym, ustanowił Senat komisarza dla nadzoru cen, zniósł zakaz handlu niemieckimi markami rejestracyjnymi i klauzulę złota na poszczególnych polach. Położenie pracującej ludności nie może doznać pogorszenia. Jeżeli ludność gdańska pomagać będzie w tem dziele i w zaufaniu do Senatu pozostanie karna, to Senat będzie mógł spełnić swoje zadanie. Kto w tych poważnych dniach nie będzie umiał działać z ogółem społeczeństwa, ten zdradza nietylko interesy gdańskie, lecz również swoje własne.

Wydane w ciągu nocy z 1 na 2 maja z natychmiastową ważnością i ogłoszone drogą rozporządzenia ustawy regulują nową sytuację. Władze senackie bezwzględnie występować będą tam, gdzieby korzyść osobista zatriumfować chciała nad korzyścią ogółu. Fakt ustanowienia komisarza, którego za-

daniem będzie dozоровanie kształtowania cen, który to urząd objął senator von Wnuck, świadczy, że naprężenie i przeciwności będą bezwzględnie likwidowane.

Gdańsk przechodził w swojej długiej historii niejedne ciężkie dni i lata. Ale mimo wszystkich trudności umiał spełnić swoją wielką misję na wschodzie(!) i utrzymać się w walce ze wszystkimi nieprzyjaznymi elementami.

„Powzięliśmy — kończył prezydent Greiser — postanowienia te jako mężowie, którzy gotowi są przyjąć odpowiedzialność za nie przed ludnością i historją. Przekonani jesteśmy, że poważne te decyzje będą dalszym krokiem na drodze uzdrowienia stosunków. Zadaniem naszym jest kroczyć tą drogą. Zamierzamy zadanie to rozwiązać w silnej wierze w nasz niemiecki Gdańsk i wieczne Niemcy”.

Frakcje domagają się rozwiązania Sejmu i rozpisanie nowych wyborów

Po przemówieniu prezydenta Greisera rozpoczęła się dyskusja. Pierwszy zabrał głos poseł frakcji socj. demokratycznej Wichmann. Stwierdził on, że Senat już od dłuższego czasu nosił się z zamiarem zdewaluowania guldena, gdyż niesposób sobie wyobrazić, ażeby sprawa ta wyłoniła się i zdecydowana została w ciągu ostatnich 24 godzin. Senat, zdając sobie dokładnie sprawę z krytycznej sytuacji finansowej W. M. Gdańska, ukrywał prawdę przed ludnością i najpierw postaral się o przeprowadzenie wyborów do nowego Sejmu, oraz uzyskanie od tego Sejmu wotum zaufania, a dopiero, gdy to się już stało, ujawnił katastrofalny stan finansów W. Miasta. Dewaluacja guldena uderzy przede wszystkim w biedniejsze sfery ludności, gdyż nie można sobie wyobrazić, ażeby nie nastąpiła zwyżka cen. Zwyżki tej Senat nie potrafi zahamować, wobec czego nadejdzie pogorszenie sytuacji materialnej pracowników. Nie mając zaufania do tego rodzaju gospodarki i polityki gospodarczej, socjaliści

domagają się rozwiązania Volkstagu i rozpisanie nowych wyborów, w których społeczeństwo będzie się mogło wypowiedzieć, co myśli o rządach narodowo-socjalistycznych.

W dalszej dyskusji przeciwko polityce gospodarczej Senatu gdańskiego wypowiedzieli się: poseł Stachnik w imieniu Centrum, poseł Weise (niem. nar.), poseł Plenikowski (komunista), oraz poseł Budzyński (Polak).

Ostatni stwierdził, iż chwila obecna dla W. M. Gdańska jest nadzwyczaj poważna i nie można jej lekko traktować.

Znamienne oświadczenie prezydenta Greisera

Po wyczerpaniu listy mówców, zabrał głos jeszcze raz prezydent Greiser, odpowiadając na pytania i twierdzenia, jakie padły w czasie dyskusji.

„Praca Senatu nie może się ograniczyć do granic Gdańska — kończył swe drugie przemówienie prezydent Greiser — lecz musi kroczyć drogą interesu całego narodu niemieckiego, gdyż i tu (w

Czy decyzja Senatu wyda korzystne owoce, tego w tej chwili trudno przewidzieć. Nie można się spodziewać, ażeby przez dewaluację guldena dochody skarbu gdańskiego wzrosły, natomiast pewne jest, że wzrosną wydatki, bo wskutek zwyżki cen, jakiej należy się spodziewać, będą musiały być podwyższone pensje i wynagrodzenia za pracę. Nie ulega wątpliwości, że jeżeliby Senat zwrócił się obecnie do społeczeństwa o pokwitowanie mu gospodarki finansami W. Miasta, to napewno tego pokwitowania by nie otrzymał.

Gdańsku) chodzi o przyszłość narodu niemieckiego. Członkowie Senatu podejmując swą decyzję w sprawie dewaluacji guldena, działali nie jako Gdańszczanie, lecz jako Niemcy”.

Zamykając posiedzenie marszałek v. Wnuck zawiadomił Sejm, iż został wyznaczony przez Senat na stanowisko komisarza cen.

Pięć rozporządzeń dewaluacyjnych Senatu gdańskiego

W związku z dewaluacją guldena Senat gdański wydał w dniu 2 maja br. 5 rozporządzeń, z natychmiastową mocą obowiązujących.

Pierwsze rozporządzenie ustala relację guldena do złota w stosunku 1 kg złota równy jest 5.924,44 guld. Poza tem rozporządzeniem tem wycofane zostały z obiegu 25-guldenowe monety złote. Co do 5 i 2 guldenowych monet srebrnych rozporządzenie postanawia iż monety te nie mogą być wycofane z obiegu przed 30 września 1935 r.

Rozporządzenie drugie ustala, że znajdujące się w obiegu noty Banku Gdańskiego muszą mieć najmniej 30 procentowe pokrycie w złocie.

Rozporządzenie trzecie dotyczy kwestji zwyżki cen. Mocą tego rozporządzenia zwyżka cen artykułów i świadczeń wszelkiego rodzaju została zakazana, o ile ceny te odnoszą się do dostaw i świadczeń dla użytku wewnętrznego Wolnego Miasta. W wyjątkowych wypadkach konieczności zwyżki decydować będzie Urząd Badania Cen. Zezwolenie na zwyżkę cen udzielane będzie z reguły na sprwadane z zagranicy towary i surowce, jak i na takie artykuły i świadczenia, do których używane są artykuły lub su-

rowce zagraniczne. Urząd Badania Cen może wydawać cenniki orientacyjne i maksymalne na artykuły codziennego użytku. Urząd ten może badać kalkulację handlową przedsiębiorstw. Utrudnianie tego badania będzie karane karą porządkową do wysokości 1000 guld. Ostatnie paragrafy ustalają kary za niestosowanie się do postanowień rozporządzenia. Winni karani będą więzieniem i grzywną do 100.000 guld. oraz zamknięciem przedsiębiorstwa na przeciąg do 4 tygodni.

Według rozporządzenia czwartego, dla zabezpieczenia porządku i spokoju publicznego w związku z dewaluacją guldena, Senat gdański może zarządzić czasowe zamknięcie lub ograniczenie czasu otwarcia sklepów. Nie dotyczy to sklepów z żywnością, restauracji, aptek, zakładów pogrzebowych i biur podróży. W czasie zarządzonego przez Senat zamknięcia przedsiębiorstwa, pracownicy muszą otrzymać normalną; należną im zapłatę. Przekroczenia karane będą więzieniem i grzywną do 100.000 guld.

Rozporządzenie piąte postanawia, że dotychczasowe zarządzania w sprawie ograniczenia zakupu niemieckich marek rejestracyjnych (Registermark) zostają zniesione.

dnia 30 kwietnia br., mogą być sprzedawane jedynie po cenie, jaka obowiązywała w dniu 30 kwietnia. Wszelkie przekroczenia karane będą więzieniem lub grzywną do 100.000 guldenów.

Zarządzenie to spowodowane zostało tem, iż w dniu 2 maja br. właściciele niektórych sklepów zamknęli je nie mogąc zorientować się w sytuacji.

Rozporządzenia dewaluacyjne zaczęły działać

Zamknięcie w areszcie ochronnym pastora i kupca

Onegdaj zamknięto w areszcie ochronnym pastora ewangelickiej parafji św. Jana w Gdańsku Otona Eichela za podburzanie ludności przeciw Senatowi, w związku z dewaluacją guldena.

Poza tem zamknięto w areszcie ochronnym kupca Mendelsohna, współwłaściciela firmy „Mendelsohn i Tepler” przy ul. Długiej 67 w Gdańsku, ponieważ żądał od klientów zapłaty za zakupione towary w złotych, a gdy temu odmówiono, domagał się podwójnej ceny w guldenach.

Nowy parytet monetarny guldena gdańskiego

Na zasadzie dewaluacji (Neubewertung) guldena gdańskiego, zostały zmienne kursy wszystkich dewiz. Parytet złoty (1 kg czystego złota = 5.924,44 guldeny) wynosi w stosunku do innych ustalonych walut:

100 MR = 212,345 guld. gd.
100 zł = 100 guld. gd.
100 fr. szwajc. = 172 guld. gd.
100 fr. francuskich = 34,923 guld. gd.
100 guld. hol. = 358,31 guld. gd.
100 dol. — 522,65 guld. gd.

Zwyżka dyskonta Banku Gdańskiego

Bank Gdański podwyższył z ważnością od 2 maja r. b. stopę dyskontową z 4 na 6% a stopę lombardową z 5 na 7%.

(Dokończenie na stronie 4)

Nastrój ludności Gdańska

Zarządzenie przeciw zamykaniu sklepów

Spółeczeństwo W. M. Gdańska dowiedziało się o dewaluacji guldena w dniu 2 bm. w godzinach rannych za pomocą rozplakowanej po mieście odezwy Senatu. Wiadomość o dewaluacji guldena wywarła przynębiające wrażenie i konsternację, gdyż olbrzymia większość mieszkańców W. M. Gdańska, opierając się na o wiadczeniach członków Senatu, nie spodziewała się, iż finans W. Miasta znajdują się w tak krytycznym położeniu.

W godzinach wieczornych dnia 2 bm. odbyły się trzy wiece partji narodowo-socjalistycznej, a mianowicie w Messehalle w Gdańsku, Sporthalle we Wrzeszczu, i w sali domu kuracyjnego w Sopotach. Na wiecach tych przemawiał prezydent Senatu Greiser,

wiceprezydent Senatu Huth, senator Beck, oraz kierownik partji narodowo-socjalistycznej A. Forster. Wszyscy mówcy starali się usprawiedliwić konieczność dewaluacji guldena, przypisując winę katastrofalnego stanu finansów gdańskich... Żydom. Za wstępy na te wiece pobierano opłatę w wysokości guld. 0,50 i 0,20.

W dniu 3 maja na słupach Litwasa rozlepiono pierwsze zarządzenie Komisarza Cen von Wnucka. Według tego rozporządzenia wszystkie sklepy muszą być otwarte. Znajdujące się w sprzedaży artykuły mogą być sprzedawane tylko po cenie z dnia 30 kwietnia 1935 r. Na handel hurtowy konieczne jest zezwolenie Komisarza Cen. Znajdujące się w magazynach hurtowni artykuły w

Scalenie podatku obrotowego

Dowiadujemy się, że ostatnio Ministerstwo Skarbu podjęło pracę w kierunku wprowadzenia w szerokim zakresie t. zw. scalenia podatku obrotowego, t. j. przekształcenia go na podatek pośredni, pobierany u wytwórcy danego artykułu. Świeżo ogłoszone rozporządzenie o scaleniu podatku od artykułów winnych, octu, drożdży, piwa i t. p. jest pierwszym przejawem tej akcji. W najbliższych miesiącach zostanie wprowadzone w życie scalenie podatku od artykułów papierniczo - piśmienniczych, wyrobów kolonialnych, głównie zagranicznych.

Nadto Ministerstwo Skarbu podjęło studia nad scaleniem podatku od artykułów włókienniczych, angażując do tego specjalistów, którzy już rozpoczęli na miejscu w ośrodkach przemysłu włókien niczego badanie struktury produkcji i sprzedaży wyrobów włókienniczych.

Związek Lekarzy Dentystów w Państwie Polskiem zaakceptował i zaleca Pastę COLGATE

Dlatego przy wyborze pasty do zębów zwróć uwagę na tę pieczęć

Pasta Colgate pozyskała sobie zaufanie i aprobatę Związku Lekarzy Dentystów w Państwie Polskiem jako środek do pielęgnowania zębów. Kto pragnie zachować zdrowe, czyste i białe zęby tej pasty używać powinien. Colgate spełnia podwójne zadanie. Nietylko bowiem czyści dokładnie powierzchnię zębów, lecz wnika również w delikatne szczeliny i szpary między zębami. A przytem koszt tak mały a skutek tak doniosły. Poczóż więc narażać zęby, kupując nieodpowiednie preparaty?

Używaj pasty Colgate dwa razy dziennie.
Odwiedzaj dentystę dwa razy do roku.

WAŻNE
OBECNIE!

średnia tuba 80 gr. duża tuba zł. 1.40

W przededniu prac nad nową ordynacją wyborczą

Konstytucja Kwietniowa w art. 33 i 47 przewiduje nową ordynację wyborczą do ciał ustawodawczych. Konstytucja sama tej sprawy nie przesądza. Wyznacza Sejmowi i Senatowi ich zadania, ustala ich funkcjonowanie, ale sposób wyborów do tych ciał przekazuje oddzielnej ustawie.

„Ordynacja wyborcza do Sejmu — opiewa art. 33 nowej Konstytucji — ustali podział Państwa na okręgi wyborcze, określi liczbę posłów, unormuje postępowanie wyborcze...”

Jako naczelną wskazówkę natomiast tym, którzy będą opracowywali tę ordynację wyborczą, daje, że „Sejm składa się z posłów, wybranych w głosowaniu powszechnym, tajnym, równym i bezpośrednim”, że kadencja Sejmu trwa 5 lat, że wyborca musi mieć ukończonych 24 lat życia, a poseł co najmniej 30.

„Ordynacja wyborcza do Senatu — głosi art. 47 — określi liczbę senatorów oraz sposób ich powoływania, tudzież oznaczy kategorię osób, którym służyć będzie prawo wybierania i wybieralności”.

Zaś jako wskazanie dla przyszłych autorów ordynacji wyborczej nowa Konstytucja postanawia, że „Senat składa się z senatorów, powołanych w 1/3 przez Prezydenta Rzplitej, a w 2/3 w drodze wyborów”.

Następstwem więc wejścia w życie nowej Konstytucji musi być opracowanie nowego prawa wyborczego. A że kadencja obranego w r. 1930 Sejmu i Senatu w roku bieżącym kończy się — obowiązek stworzenia nowej ordynacji stał się kwestją aktualną, wymagającą ostatecznego załatwienia już w najbliższym czasie.

Stał się ten obowiązek tembardziej aktualny, iż społeczeństwo nasze już od dawna uświadamia sobie, że nietylko marcową Konstytucja była hamulcem w rozwoju Państwa i wymagała koniecznej reformy, ale również i uchwalona na tle tej Konstytucji ordynacja wyborcza z 28 lipca 1922 wnosila do naszego życia publicznego zarzewie tych fermentów i waśni, które tak tragiczne rozmiary przybrały na gruncie parlamentarnym przez pierwsze dziesięciolecie wolnej Polski.

To też, jeśli obecnie mamy uniknąć tych błędów i niedomagań, jakie ordynacja ta zawierała, trzeba ordynację z lipca 1922 poddać krytycznemu rozpatrzeniu.

Zanim to jednak uczynimy, musimy przypomnieć w najogólniejszych zarysach historię powstania prawa wyborczego u nas, uprzytomnić sobie, skąd się wzięła i z jakiego ducha wyłoniła się ta ordynacja, którą obecnie zamierzamy przereformować w duchu potrzeb Państwa i w duchu tych doświadczeń, jakie poczyniliśmy z koncepcją przedstawicielstwa parlamentarnego w wolnej Polsce.

Państwo polskie powstało w chwili, gdy proces demokratyzacji prawa wyborczego — ciągnący się przez całe XIX stulecie i dwa pierwsze dziesiętki lat XX-go wieku — był już ukończony. Nic tedy dziwnego, że od początku prac nad ordynacją wyborczą panowała względna jednomyślność co do oparcia tej ordyna-

cji na szerokich podstawach demokratycznych.

A więc komisja sejmowo-konstytucyjna, powołana w r. 1917 przez Radę Stanu jeszcze podczas okupacji niemiecko-austriackiej, uchwaliła, że ordynacja wyborcza powinna być oparta na zasadach 5-przymiotnikowego głosowania. Nie przyznała to komisja prawa wyborczego kobietom, a cenzus wieku ustaliła: dla czynnego prawa wyborczego — 25 lat, dla biernego — 30.

Pierwsza obowiązująca ordynacja wyborcza z 28 listopada 1918 różni się tem, że przyznaje prawo wyborcze kobietom, zniża granice wieku wyborców do lat 21 i opiera się na systemie list.

Zasady ordynacji z 1918 r. weszły do Konstytucji marcowej z tą jedynie zmianą, że cenzus wieku dla biernego prawa wyborczego podniesiony został do lat 25. Na podstawie wskazań, zawartych w

marcowej Konstytucji, oparta została obowiązująca obecnie ordynacja wyborcza z dnia 28 lipca 1922 — i na jej podstawie wybrane zostały trzy z rządu Sejmy i Senaty: w r. 1922, 1928 i 1930.

W ciągu tych trzech kadencji jednak naszych ciał ustawodawczych ewolucja prawa wyborczego na świecie poszła bardzo daleko w kierunkach wręcz krańcowych. Sowiety, Włochy, Niemcy, Hiszpanja, Austria i szereg innych państw zrealizował prawo wyborcze w formach bardzo dalekich od tych, które przyświecały twórcom idei parlamentarnej XIX wieku. „Kryzys parlamentarny” stał się przedmiotem obszernej debaty na świecie. Gdy w ciągu XIX-go stulecia celem głównym było zapewnienie jak najszerzszemu rzeszom kartki wyborczej i uczy-nienie z parlamentu instrumentu walki między partjami politycznymi — to wysuwa się po wojnie coraz bardziej kon-

cepta stworzenia z parlamentu organu, zdolnego do sprawnego wykonywania określonych funkcji państwowych. A przesłanką takiego przeobrażenia zadań parlamentu stało się: zapewnienie silnej i zdyscyplinowanej większości i przesunięcie punktu ciężkości władzy z przedstawicielstwa partyjno-politycznego na Głowę Państwa, ściśle rozgraniczenie kompetencji naczelnich organów państwowych i zapewnienie ciągłości działania rządu.

Ewolucja ta, którą spostrzegamy na całym świecie, musi być wzięta w rachubę również i u nas, w chwili, gdy przystępujemy do ustalenia nowego prawa wyborczego. W świetle tych przemian, jakie się dokonały zarówno w strukturze politycznej, społecznej i gospodarczej Państwa — wiele norm prawnych, zawartych w ordynacji z 28 lipca 1922, stanowi już dziś przeżytek, wiele z nich ponadto jest wręcz szkodliwych, bo swego czasu wprowadzonych do ordynacji z tego samego owczego pędu do naśladownictwa obcych wzorów, który przeleż tak ujemnie odbił się również i na całej Konstytucji z 17 marca 1921 r.

Rzemiosło a Pożyczka Inwestycyjna Normy subskrypcyjne

Współpraca i obywatelskie poczucie obowiązku, poczucie łączności z poczynaniami narodowymi, nie są obce naszemu mieszczaństwu, którego tron stanowi warstwa rzemieślnicza. Wysoko rozwinięty patriotyzm tej warstwy, skupiającej się koło cechowych sztandarów, pod którymi niejednokrotnie, i nietylko za czasów Kilińskiego, walczyło rzemiosło o zachowanie polskości, sprawia, że nie pozostaje ono nigdy w tyle, gdy chodzi o wypełnienie obowiązków obywatelskich i współdziałanie w rozbudowie gospodarczej kraju.

Obecnie na korzyść warstwy rzemieślniczej zapisać należy obywatelskie ustosunkowanie się do apelu Państwa w sprawie zebrania drogą Pożyczki Inwestycyjnej funduszy na cele walki z najdotkliwszą klęską społeczną — bezrobociem.

Związek Izb Rzemieślniczych nietylko

wezwał ogół rzemiosła do podpisywania pożyczki, ale ustalił również normy subskrypcyjne. Warsztaty większe, wykupujące świadectwa 6-tej kategorii, subskrybować mają Pożyczkę Inwestycyjną co najmniej w wysokości 300 zł.; warsztaty średniej wielkości, zaliczone do 7-ej kategorii — po 200 zł.; warsztaty małe, a więc 8-ej kategorii — po 100 zł., przyzem właściciele tych warsztatów, o ile stan materialny nie pozwoli im na samodzielne subskrybowanie, mogą łączyć się w kilku dla podpisania wspólnej jednej 100-złotowej obligacji Pożyczki Inwestycyjnej. Natomiast rzemieślnicy, posiadający obok warsztatów również sklepy, a więc wykupujący świadectwa handlowe, subskrybować powinni Pożyczkę według norm ustalonych przez Radę Naczelną Kupiectwa Polskiego.

Subskrypcja Pożyczki dla rzemieślników ułatwiona została dzięki porozumieniu się

Związku Izb Rzemieślniczych z Bankiem Gospodarstwa Krajowego. Izba Rzemieślnicza w Warszawie zorganizowała w swym biurze placówkę dla przyjmowania zgłoszeń subskrypcyjnych od rzemieślników. Stanowi to dla właścicieli warsztatów poważne udogodnienie, tembardziej, że Izba Rzemieślnicza przyjmuje zgłoszenia te codziennie aż do ukończenia subskrypcji od godz. 9 do godz. 14-tej, oraz wieczorem od 7-ej do 9-tej, a to celem umożliwienia rzemieślnikom załatwienia formalności subskrypcyjnych nawet po zamknięciu warsztatów.

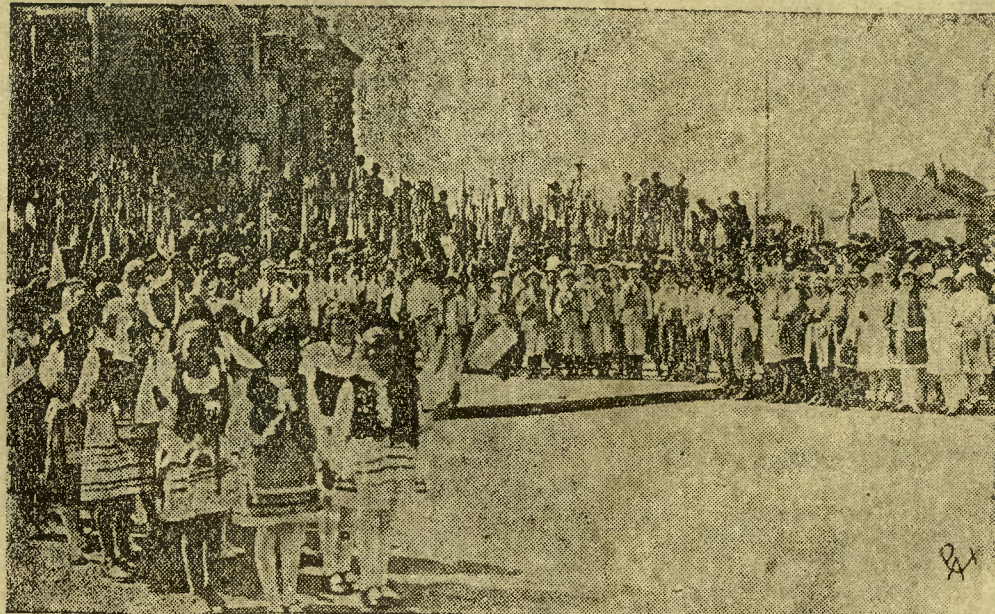
Zdaje się nie ulegać najmniejszej wątpliwości, że rzemiosło, które ma tak szczerą tradycję w pracy i w ustosunkowaniu się do nakazów obywatelskich, wypełni i obecnie swój obowiązek społeczny, biorąc gremjalnie udział w subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej, której termin zbliża się ku końcowi.

Oczekiwać tego należy tembardziej, że wzięcie udziału w subskrypcji Pożyczki wiąże się ściśle z własnym dobrze zrozumianym interesem rzemiosła. Inwestycje wszelkiego rodzaju, stwarzając nowe dobra narodowe, dają nietylko pracę rzeszom bezrobotnych, ale i ożywiają gałęzie pracy rzemieślniczej, bez której w żadnej dziedzinie obejść się nie można.

Wiadomo również, że zbyt na artykuły rzemieślnicze zwiększa się proporcjonalnie do siły kupna warstw pracujących. Zapotrzebowanie pomocy specjalistów rzemieślników wzrasta wraz ze zwiększającym się zbytem wyrobów przemysłowych. Wzrost więc zatrudnienia licznych warsztatów rzemieślniczych uzależniony jest w wysokim stopniu od ożywienia ruchu gospodarczego w kraju.

To ożywienie gospodarcze przyniosą właśnie roboty inwestycyjne, finansowane z funduszy Pożyczki Inwestycyjnej. Zakup obligacji tej Pożyczki tembardziej jest korzystny dla rzemieślników, że obok stałego oprocentowania i możności wygrania wysokich premii — obligacje te przyjmowane będą jako kaucja i wadja przy składaniu ofert i wykonywaniu dostaw rządowych i komunalnych.

Popisy dzieci polskich we Francji

W Touquet (Północna Francja) podczas 4-ro dniowego kongresu b. wojskowych francuskich, angielskich, włoskich, belgijskich, rumuńskich, jugosłowiańskich itp. reprezentowanych przez 1500 delegatów, Federacja P. Z. O. O. we Francji zorganizowała z okazji Święta Młodzieży występy śpiewacze i taneczne 200 dzieci polskich w strojach narodowych. Na zdjęciu — uroczysty wymarsz dzieci polskich z magistratu w Touquet.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 18

Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy

Rok VI

Narodowy bieg naprzelaj w Toruniu wielką manifestacją sportową

W dniu 3 maja Miejski Komitet Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego w Toruniu zorganizował na boisku miejskim wielkie zawody lekkoatletyczne, w ramach których odbył się narodowy bieg naprzelaj na dystansie 5 i 7 km, organizowany równocześnie w całej Polsce i przy współudziale Polskiego Radja, przez które transmitowany był na wszystkie rozgłośnie Polskiego moment startu. Polskie Radio ku zadowoleniu szerokiego mas sportowców coraz aktywniej współdziała w rozmaitych imprezach sportowych, z czego niewątpliwie największe korzyści osiąga głęboka prowincja, oddalona od większych ośrodków sportowych. Dzięki Polskiemu Radju byliśmy świadkami wielkiej manifestacji sportowej całej Polski, a równocześnie zorjentowani, dzięki dobrze pomyślanej transmisi o pracy we wszystkich okręgach lekkoatletycznych całej Polski.

Zawody w Toruniu poprzedziła defilada zawodników w imponującej liczbie przeszło 200 zawodników. Mimo zimna, publiczności było dużo, między innymi przebieg zawodów z trybuny pilnie śledził prezydent miasta p. Bolt.

Same zawody rozpoczęto przedbiegami panów na 100 m, z których do finału zakwalifikowali się:

- 1) Polcyn, K. P. W., 2) Knieć, H. K. S., 3) Kurtz, Sokół I, 4) Kaczmarowski, Gryl, 5) Kędziński, Szk. Pod. Art., 6) Grubiński, Sokół III.

W biegu na 200 m do finałów weszli:

- 1) Majewski, 2) Marciszewski, 3) Kurtz, 4) Wójcik.

W biegu rozstawnym pierwsze miejsce z czasem 50 sek. zdobył wyrównawczy zespół Szk. Pod. Art. przed Sokolem i K. P. W. Na czwartym miejscu uplasował się zespół Szkoły Pomiarów Artylerji, biegnący poza konkursem.

W jedynej rozegranej konkurencji pań, w biegu na 60 m pierwsze miejsce zajęła Narzyńska A. Gryl w czasie 9,1, przed Kądzoną Sokół, Bolszewiczanką i Czobową K. P. W. Pomorzanką.

W narodowym biegu naprzelaj na przestrzeni 5 km stanęła na starcie imponująca liczba 162 zawodników. Start odbył się na znak dany przez Polskie Radio równocześnie na wszystkie Rozgłośnie Polskie. Z boiska miejskiego okólnie przez Bydgoskie Przedmieście i zpowrotem na boisko miejskie, gdzie była meta. Zwyciężył w dobrym

czasie 15.32 m. bombardier Szyperski z 8 pułc. Drugi sap. Kordysz 8 baonu sap., trzeci Grubalski 8 prac.

W biegu na 7 km do mety przybył jako pierwszy w czasie 23 m. 24 sek. Wiśniewski K. S. Rybitwa Gdańsk w dobrej formie zwyciężając bezapelacyjnie swych rywali, z których najbliższego pozostawił o 500 m

wtyle. Na drugim miejscu przybył Poliński, Sokół Toruń I Trzeci Świtalski również z Sokola toruńskiego. W biegu tym startowało 6 gdańszczan.

Organizacja zawodów szwankowała. Reszty konkurencji nie ukończono i przełożono na dni 11 i 12 maja roku bieżącego.

Nowe zwycięstwo MOTOCYKLI

B.S.A.

w VI wyścigu motocyklowym w Strudze pod Warszawą o Mistrzostwo Szosowe Stolicy dnia 28 kwietnia 1935 r.

Zdobył I MIEJSCE

w kategorii sportowej p. J. Doch na B. S. A 500 cc. na oponach DUNLOP z przeciętną szybkością 81.360 klm.

TORUŃ: W. Katalias, Rynek 25. 4116

GRUDZIĄDZ: Radzicki, Wybickiego 32-36.

Gen. Reprezentacja B. S. A. Cycles Ltd.

Ł. Sykes i Ska Sp. z o.o. Warszawa ŚtoKrzyńska 13

Rekordowa liczba biletów wstępu na mecz Niemcy — Hiszpanja

Berlin, 3. 5. (PAT.) Dnia 12 bm. odbędzie się w Kolonii sensacyjny mecz piłkarski Niemcy—Hiszpanja. Na mecz ten dotychczas sprzedano zgórą 71.000 biletów wstępu.

Jest to niemiecki rekord frekwencji publiczności na meczu piłkarskim. Warto zaznaczyć, że liczba zgłoszeń na wspomniany mecz przekracza znacznie 240 tysięcy.

MAGGIego przyprawa do wszelkiego rodzaju potraw: zup, sosów, sałat i t.p.

Nowe ceny za powtórne napełnianie				
But. nr.	00	0	1	2
Zł.	0,36	0,68	1,35	2,15

P. 38°

Po dewaluacji guldena w Gdańsku

(Ciąg dalszy ze str. 2-giej.)

Przywrócenie równości opłat portowych w Gdańsku z opłatami portu gdyńskiego

Rada Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku zważyła, z ważnością od 2 maja b. r., obowiązujące dotychczas stawki opłat, podwyższając je w tym samym stosunku, w jakim został ustawowo dewaluowany gulden gdański.

W ten sposób stawki te, zgodnie z u-

Gdynia wobec dewaluacji guldena gdańskiego

W ub. czwartek odbyło się w Izbie Przemysłowo-Handlowej w Gdyni pod przewodnictwem prezesa Tora zebranie przedstawicieli sier gospodarczych oraz Rady Interesantów Portu, dla rozważenia sytuacji, jaka powstała w związku z dewaluacją guldena gdańskiego. W wyniku obrad postanowiono zwrócić się

mowami polsko-gdańskimi, zostały znów zrównane z opłatami pobieranymi w porcie gdyńskim.

Odnosny orędownik Rady Portu — jak się dowiadujemy — ukaże się w dniu 4 b. m.

do władz w Warszawie z przedstawieniem wytworzonego położenia.

W dniu wczorajszym wyjechała do Warszawy specjalna delegacja w osobach prez. Izby P.-H. p. Tora, dyr. Rady Int. Portu dr. Kasprowiec i dyr. Rumm- la.

Gulden gdański notowany w Warszawie już po nowym kursie

Na sobotnim zebraniu Giełdy Pieniężnej w Warszawie dewiza na Gdańsk notowana była po kursie 100 wobec 172,85.

Jak wiadomo nowy parytet waluty

Przyczyny dewaluacji waluty gdańskiej

W warszawskich sferach giełdowych duże wrażenie wywołał fakt dewaluacji guldena gdańskiego. Główną przyczyną załamania się waluty gdańskiej jest pogorszenie się sytuacji walutowej gdańskiej instytucji emisyjnej. Z ostatnio ogłoszonego bilansu Bank von Danzig wynika, że w okresie od końca sierpnia roku ubiegłego do połowy stycznia roku bieżącego, łączny zapas złota i dewiz

gdańskiej jest niższy od dotychczasowego o 42,37 procent. Innymi słowy, gulden gdański zrównany został w wartości ze złotym.

Banku zmniejszył się o przeszło 15 milionów guldenów. Złożyły się na to rozmaite przyczyny. Na rynku wewnętrznym, pomimo kilkakrotnych zapewnień oficjalnych o trwaniu przy stałej walucie nie zdołano przywrócić zaufania do niej i ucieczka od guldena do innych walut złotych trwała nadal; równocześnie ustał normalny przypływ dewiz za eksport do Niemiec wskutek zaostrzenia

ostatnio przez Rzeszę ograniczeń dewizowych. Sumę zamrożonych wierzytelności gdańskich w Niemczech oceniają na około 15 milionów guldenów, przy czym głównie nie wpłynęły należności rolników gdańskich za dostarczone do Niemiec produkty. Ponadto na pogorszenie sytuacji wpłynęło wycofywanie przez oddziały banków niemieckich w Gdańsku kredytów udzielonych firmom gdańskim i przekazywanie przez te oddziały większych sum do swych central.

Suma wykorzystanych kredytów w Bank von Danzig wzrosła w omawianym okresie o 1,6 miljn. guldenów. Wzrost portfela wekslowego należy przypisać większemu wykorzystaniu dyskonta przez instytucje finansowe, w których wystąpił odpływ wkładów, oraz zwiększeniu się portfela weksli rolniczych, co pozostaje w związku z pewną pomocą jaką Bank von Danzig udziela rolnikom, posiadającym zamrożone należności za eksport do Niemiec. Ustało natomiast zupełnie dyskontowanie weksli skarbowych i udzielanie pożyczek lombardowych pod zastaw weksli. Obieg banknotów Bank von Danzig obniżył się pomiędzy końcem sierpnia roku ubiegłego, a połową stycznia roku bieżącego o 6,3 miljn. guldenów, a suma natychmiast płatnych zobowiązań o 7,2 miljn. guld.

Zaznaczyć należy, że najniższy poziom zapasu złota i dewiz przypadł dnia 15 grudnia roku ubiegłego. W bilansie na ultimo roku rachunki złota i dewiz wykazywały wzrost, poczem jak to wykazuje bilans 15 stycznia rb. nastąpił spadek rezerw kruszcowo - dewizowych.

Przy dolegliwościach żołądkowo - kiszczkowych, braku apetytu, atonji kiszczek, wzdęciach, zgadze, odbijaniach, ogólnym podrażnieniu, bólach głowy migrenowych zastosowanie 1-2 szklanek naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa wywołuje doskonale opróżnienie przewodu pokarmowego. Zalecana przez lek.

Mecz lekkoatletyczny pań w Poznaniu

Poznań 3. 5. (PAT.) W piątek w Poznaniu odbył się międzymiastowy mecz lekkoatletyczny pań Poznań — Łódź. Mecz zakończył się zwycięstwem Poznania 63:59 p. Zawodniczki poznańskie wykazały lepsze wyniki w biegach, natomiast zawodniczki łódzkie przewyższały swoje koleżanki w rzutach.

Piłka nożna

RUCH POKONAŁ ŚLĄSK 5:0

Katowice 3. 5. (PAT.) Sensacyjne derby Śląskie rozpoczęły się meczem piłki nożnej Ruch — Śląsk w Świętochłowicach. Zawodom przyglądało się przeszło 12.000 widzów. Zwycięstwo odniósł zdecydowanie Ruch 5:0. Mecz stał na bardzo wysokim poziomie. W 21 minucie pierwszej połowy gry został kontuzjowany bramkarz Śląska. Wypadek ten tak zdeprymował drużynę Śląska, że później nie potrafiła się skutecznie przeciwstawić atakom mistrza Polski. 3 bramki dla Ruchu zdobył Willimowski, dwie Włodarz. Sędziował p. Kochanek z Krakowa.

GARBARNIA — ŁKS 1:0

Kraków 3. 5. (PAT.) W piątek rozegrano w Krakowie mecz między Garbarnią a ŁKS. Zwyciężyła drużyna krakowska 1:0 (1:0). Przez cały czas gry zaznacza się przewaga gospodarzy, dla których w 10 minucie Rlesner strzelił jedyną bramkę dnia. Publiczności 3.000. Sędziował p. Posner z Bielska.

K. P. W. — ASTORJA (Toruń) 4:2 (2:1).

W meczu o mistrzostwo klasy „C” w Toruniu zwyciężyła pewnie i zasłużenie górująca nad przeciwnikiem drużyna K. P. W.

Zapisy do Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni

W roku bieżącym Państwowa Szkoła Morska przyjmuje zapisy do dnia 15 lipca. Wobec ograniczonej ilości wolnych miejsc, kandydaci będą poddani egzaminowi konkursowemu.

Podania o przyjęcie do Szkoły należy nadsyłać do sekretarjatu. Oględziny lekarskie odbędą się dnia 23 lipca o godz. 9 w gmachu Państwowej Szkoły Morskiej i bezpośrednio po ich ukończeniu egzaminy konkursowe z matematyki, fizyki i języka polskiego.

O szczegółowe informacje należy zwracać się do Dyrekcji Szkoły i zapytania kierować do Gdyni, ul. Morska 83.

Tragiczny koniec zabawy młodzieży hitlerowskiej w Gdańsku Śmierć dwóch chłopców pod kołami wozów

W środę chłopcy, należący do organizacji młodzieży hitlerowskiej pod przewodnictwem 34-letniego Alfreda Stoltza w No wym Porcie na ulicy Oliwskiej urządzili wyścigi wozami. Wypożyczyli oni w tym celu wozy ciężarowe, — następnie pewna ilość chłopców ciągnęła, a pozostali popychali. Podczas wyścigów kilku chłopców potknąwszy się o kamienie uliczne u padło, co spowodowało straszną katastrofę. Alfredowi Drulli liczącemu lat 11 przeszło tylnie koło jednego z wozów przez głowę, wskutek czego czaszka została zmiażdżona, co spowodowało natychmiastową jego śmierć

Drugii chłopiec Brunon Retzlaff, lat 11 został również przejechany i odniósł tak niebezpieczne rany, że zmarł po przewiezieniu do lecznicy miejskiej.

Poza tem odnieśli uczniowie szkolni Hans Wolf, Ernest Palm, Paweł Gdanietz i Karol Panquitt cięższe obrażenia ciała.

Policja śledcza zabezpieczyła zwłoki chłopców i wszczęła dochodzenia celem wyjaśnienia tragicznych skutków zabawy.

Wspaniałe zwycięstwo BBWR w wyborach do Rady Powiatowej powiatu świeckiego Na 32 radnych — 30 członków BBWR

We wtorek, 30 kwietnia br. odbyły się w powiecie świeckim wybory do Rady Powiatowej. Przebieg wyborów był nader spokojny a wynik — świadczy o wielkiem zwycięstwie Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem. Na 32 radnych weszło 30 z list B. B., 1 — sympatyk B. B. i 1 — „narodowiec”.

Skład osobowy nowej Rady przedstawia się: z gminy Świecie miasto pp. burmistrz Kowalski i kupiec Jakób Piotrowski; z Świecia wsi pp. Figalski z Przechowa i Grajewski z Wiąga; z gminy Pruszcz pp. Dyonizy Suwalski i Antoni Kobuchowski; z Świekatowa pp. Mikołaj Kulczyk z Sucheji i Alojzy Wojtalowicz z Świekatowa; z Lipinek: nadleś-

niczy Bronisław Filipowski i Dominik Suwalski; Bukowiec pp.: Władysław Kołodziejcki i Jan Kruczyński; Jezewo pp.: Koczorowski z Taszewskiego Pola i Sapłeta z Piskarek; Grupa pp.: Feliks Kikulski i Bronisław Marcinkowski; Serock pp.: Jan Winiarski i Bronisław Niemczewski; Nowemiasto pp. burmistrz Kuchczyński i Czesław Gawrych; Lniano pp.: Konstanty Januszewski i Jan Gołąb; Osie pp.: Franciszek Milewski z Łążka i Ignacy Janiak z Osia; Gruczno pp.: Mieczysław Gołębiowski z Malocichowa i Teodor Kołaska; Warlubie pp.: Józef Czajkowski i Aleksander Urbański; Drzycim pp.: Stanisław Kufel i Józef Gaca.

Wybory do tczewskiego Wydz. Powiatowego Zgłoszono jedną tylko listę — Endecja wykreślona z życia

Dn. 20 ub. m. o g. 11 odbyły się wybory do Wydziału Powiatowego w Tczewie. W myśl nowej ordynacji wyborczej, Wydział Powiatowy wybierała Rada Powiatowa, oraz stary Wydział Powiatowy.

Punktualnie o godz. 11 przewodniczący — Starosta Powiatowy otworzył zebranie wyborcze, powołując do komisji jako asesorów p. plk. Mielżyńskiego, oraz p. Szarmachównę. Po stwierdzeniu obecności zebranych, a byli zebrani wszyscy, t. j. 27 radnych i 5 członków starego Wydziału, oraz po odczytaniu przez sekretarza regulaminu wyborczego, przewodniczący wezwał wyborców do zgłoszenia list kandydatów. Zgłoszono tylko 1 listę, wobec czego przewodniczący oświadczył, że jako członkowie Wydziału zostali wybrani: **Radzyński Cezary** (prezes Pow. Tow. Roln., członek Prezydium Rady Powiatowej BBWR); **Dr. Zwierzański Jan** (prezes Federacji Polskich Zw. Obrońców Ojczyzny, wiceprezes Rady Powiatowej BBWR); **Lubomski Wacław** (kierownik Sekretariatu Rady Powiatowej BBWR, redaktor „Dnia Tczewskiego”, wiceprezes Pow. Tow. Roln., wiceprezes Związku Osadników); **Szczygłowski Andrzej** (radca Pom. Izby Rzemieślniczej, członek Rady Pow. BBWR); **Płóćeniak Czesław** (radca Pom. Izby Rolniczej, bezpartyjny); **Błażek Franciszek** (działacz gospodarczo-samorządowy, rolnik, bezpartyjny).

Po ogłoszeniu wyniku wyborów, przewodniczący — Starosta Powiatowy wyraził podziękowanie dotychczasowemu Wydziałowi Powiatowemu za pracę, podkreślając w swem krótkim przemówieniu, że dotychczasowy Wydział Powiatowy pracował rzetelnie i uczciwie, a w pracy swojej bez względu na zabarwienia polityczne członków był zawsze rzeczowy i obiektywny, przyczem p. Starosta uwypuklił wielkie wysiłki dotychczasowego Wydziału nad ulżeniem doli rolników. Kończąc swe przemówienie, wezwał przewodniczący nowy Wydział Powiatowy również do rzeczowej wydajnej i obiektywnej pracy na rzecz powiatu, nadmienając, że tylko w pracach organizacji i związków gospodarczych le-

ży przyszłość i potęga Państwa naszego.

Zebranie wyborcze było nacechowane wielką powagą i spokojem. Jakże bardzo różniło się od pierwszego zebrania starej Rady Powiatowej, gdzie rej usiłowali wodzić demagodzy partyjni. P. poseł Matłoz starał się usilnie o dostanie się do Wydziału Powiatowego. Jednakże wysiłki p. posła speliły na niczem, brak bowiem było chętnych do głosowania, a właściwie do dania swego podpisu na liście p. posła.

Wybory do Wydziału Powiatowego wykreśliły definitywnie partję endecką z życia gospodarczego powiatu tczewskiego. Słabość ich była tak uderzająca, że nie byli w możności wystawić nawet własnej listy, gdyż brakowało im paru podpisów. Komentując ten fakt, jako zdrowy objaw otrzeźwienia społeczeństwa i pozbycia się „patentowanych” partjotów, życzymy jak najwocześniejszej pracy nowemu Wydziałowi dla dobra powiatu i Ojczyzny.

POLSKI FIAT 621/L

LADOWNOŚĆ NETTO
2250 KG.

CENA 10.000 ZŁ.

ZA PODWOZIE O NOŚNOŚCI BRUTTO 3.000 KG.
Z SILNIKIEM 6-CYL. 50 KM. NA PODWÓJNYCH KOŁACH Z TYŁU
O WYMIARZE 32x6 I OGUMIENIEM KOŁEM ZAPASOWEM

Przedstawicielstwo: „Auto-Skład” (E. Szwegrub), Toruń, Mostowa 36, telefon 19-28.

26 maja w Toruniu

nastąpi start do krajowych zawodów balonowych o puchar plk. Wańkowicza

Na posiedzeniu komisji sportowej Aeroklubu Rzeczypospolitej — która urząda **krajowe zawody balonów wolnych o puchar plk. Aleksandra Wańkowicza w Toruniu** — postanowiono, że **start do zawodów odbędzie się w niedzielę, dnia 26 maja**. Dzień ten będzie zatem **świętem sportu balonowego w Polsce**, dla nas tem radośniejszem, że ściśle związanem z **Toruniem**, który będąc kolebką polskich wojsk balonowych (w Toruniu powstały wszystkie istniejące dziś formacje balonowe), doczekał się wreszcie zaszczytu służenia za miejsce wzlotów balonów, startujących w zawodach krajowych o piękny puchar pierwszego dowódcy wojsk balonowych.

Sport balonowy, jak i sport lotniczy, stworzyli u nas formacje wojskowe. Pierwszy lot turystyczny balonem wolnym odbył się już w połowie r. 1921 na balonie francuskim, trudno jednak uważać tę datę za moment narodzin sportu balonowego w Polsce, gdyż wskutek braku sprzętu w ciągu kilku następnych lat odbyło się bardzo niewiele lotów o charakterze treningowo-szkolnym. Dopiero w miarę wzrostu ilości balonów wolnych w oddziałach wojskowych baloniarstwo zaczęło się rozwijać.

Miarą tego rozwoju było urządzenie corocznie, od 1925 r. począwszy, krajowych zawodów balonowych. Tak się składało, że miejsca startu do zawodów wybierano zawsze poza Toruniem, a niesłusznie, bo ze względu na kierunek wiatrów, wiejących u nas przeważnie z zachodu lub północnego zachodu, przy pomyślnych warunkach atmosferycznych, zawodnicy, startujący z Torunia, mogą uzyskać poważne odległości przelotowe w granicach kraju, co w myśl postanowień regulaminu, konieczne jest do zakwalifikowania załogi (ładowanie poza granicami powoduje dyskwalifikację). W kierunku na wschód lub południowy wschód balony mają możność przeleciać od 600—700 kilometrów (przy starcie z Warszawy lub Jabłonny 350—500 km), zato o wiele gorzej przedstawia się sytuacja Torunia w stosunku do innych kierunków. Na południe jest coprawda możliwość przelecenia około 350 km, ale w pozostałych kierunkach odległość granic od Torunia waha się od 100—200 km.

Obecnie krajowe zawody balonowe są zasadniczo podstawą do eliminacji młodych „baloniarzy”, gdyż „starzy” posiadają już ustaloną klasę, potwierdzoną niejednokrotnie w zawodach międzyna-

rodowych i w licznych lotach rekordowych na odległość i na wysokość.

Zawody o puchar im. plk. Wańkowicza nie są jednak wcale łatwiejsze od zawodów międzynarodowych. Nasuwają nawet większe trudności ze względu na ograniczenie terenowe do obszaru kraju. Trzeba w tych zawodach jeszcze bardziej starannie wykorzystywać wszystkie dane meteorologiczne, trzeba bardziej drobiazgowo opracować plan, aby wykorzystać wszystkie pomyślnie prądy powietrzne, a pomyślnie — to nie znaczy w tym wypadku: najszybsze i dające rękojmię trwałości, ale choćby mniej szybkie, ale pozwalające na uzyskanie najodpowiedniejszego kierunku, a więc i największej odległości w granicach państwa. Poza tem zawodnik nie może tracić kontaktu z ziemią i płynąć przez dłuższy czas nad chmurami, zwłaszcza w okresie, kiedy zbliża się już do granicy. Musi wiedzieć, gdzie jest, musi obserwować kierunek swego lotu bardzo uważnie i niejednokrotnie lądować, pomimo, że posiada dostateczną ilość balastu i do granicy daleko. Na taką decyzję potrafi się zdobyć tylko zahartowany w lotach sportowych zawodnik, kiedy widzi, że zaczyna wskutek zmiany kierunku wiatru tracić z trudem zdobytą odległość.

Ponieważ sprzęt lotniczy w zawodach balonowych jest naogół wyrównany, a w zawodach krajowych nawet nieprzeszordowany balon posiada dostateczny zasięg, więc o zwycięstwie decyduje przede wszystkim osoba zawodnika, jego wiedza, znajomość meteorologii i nawigacji balonowej, umiejętność wyciągania natychmiastowych wniosków ze zmieniającej się sytuacji atmosferycznej i szybkie wykonywanie powziętej decyzji. Błędy w zawodach krajowych są znacznie trudniejsze do odrobienia, niż pomyłki podczas zawodów międzynarodowych, stąd też zdobycie pucharu im. plk. Wańkowicza nie jest mniej zaszczytne, niż zdobycie pucharu Gordon-Bennetta.

Odkrycie cennego grobowca przedhistorycznego na Kaszubach

W Wąglikowicach na Kaszubach pod czas orki na polu wyorano wielki grób wiec przedhistoryczny. W znalezisku odkryto 8 ozdobnych w ornamenty sznurów urn, otoczonych głazami ciosanemi. Wstępne badania ustaliły, że ma się do czynienia z grobowcem z okresu halstaackiego. Władze zarządziły zabezpieczenie znaleziska, aż do czasu przybycia komisji konserwacyjnej.

Wskazówki dla matek

W okresie odstawiania niemowląt od pierś karmienia ich tylko mlekiem jest niewystarczające dla normalnego rozwoju młodego organizmu. Wówczas należy uzupełniać mleko takimi papkami, które zawierają składniki najbardziej potrzebne ustrojowi niemowlęcia. Taką racjonalną odżywką, zalecaną przez lekarzy, jest powszechnie znana na całym świecie **POSFATYNA FALIERA**, dostarczająca organizmowi w dostatecznej ilości: tapiokę, ryż, skrobię i fosforan wapnia, jeden z najważniejszych składników chemicznych, decydujący o prawidłowej budowie kośćca niemowlęcogo.

TORGINSIN

OGÓLNOZWIĄZKOWE
ZJEDNOCZENIE DLA
HANDLU Z CUDZOZIEMC.
MOSKWA, KUZNECKIJI MOST 14

Przekazy do wszystkich miast Z.S.R.R. na „**TORGINSIN**” przyjmują: Bank Gospodarstwa Krajowego, Bank P. K. O. i Oddziały (P. K. O. przy wszystkich Urzędach Pocztowych, konto Nr. 22.000), Państwowy Bank Rolny i Oddziały; Powszechny Bank Kredytowy S. A., Bank Zachodni S. A., Towarzystwo „Hias”, Powszechny Bank Związkowy, Bank Handlowy, Bank Związku Spółek Zarobkowych, D/B. T. Bunimowicz, Wilno oraz Oddział Banku Drezdeńskiego w Gdańsku i inne.

Listy wartościowe — wszystkie urzędy pocztowe.
Zadajcie nowych żniżonych cennów TORGINSINU.

Informacyj udzielają wszystkie wymienione instytucje oraz Towarzystwo „**HIAS**”
1001 **Warszawa**, Pl. Grzybowski 10, t. l. 275.63.

Na ziemiach Pomorza

Przy otyłości stosuje się znaną SÓL MORSZYŃSKĄ lub WODĘ GORZKĄ MORSZYŃSKĄ. Żądajcie w aptekach i składach aptecznych.

Podziękowanie

Wielbnemu Duchowieństwu, JW. Państwu Łanowskiemu z Milezew, Myszowiczom z Piecewa, Drowi Jagielskiemu, D-rstwu Michałowiczom, Kołu Ziemianek powiatu brodnickiego, Staroście Olszewskiemu, Zarządowi Banku Ludowego w Jabłonowie, oraz członkom Kółka Rolniczego w Szczepankach i wszystkim życzliwym, którzy przyczynili się w jakikolwiek sposób w ostatniej przysłudze mężowi mojemu, ś. p. **Janowi Sulimie-Barzykowskiemu** składam na tej drodze mojanajszersze podziękowanie.
3948 **Anna Barzykowska**
Szczepanki, w kwietniu 1935 r.

Dnia 30-go kwietnia 1935 r. zmarł ś. p.

Władysław Szczeblewski

Kierownik Sekretariatu Prezydialnego Sądu Okręgowego w Grudziądzu
Odnznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi

przeżywszy lat 53.

Przedwzześnie Zmarły był wzorowym urzędnikiem i sumiennością i pogodnym usposobieniem zaskarbił sobie ogólny szacunek i pamięć wśród przełożonych i kolegów.

Prezes, Sędziowie i Urzędnicy Sądu Okr. w Grudziądzu.

4156

Uroczyste zaprzysiężenie sędziów handlowych w Gdyni

W czwartek popołudniu w Sądzie Okręgowym w Gdyni odbyła się uroczystość zaprzysiężenia mianowanych przez Ministra Sprawiedliwości sędziów handlowych przy wydziale handlowym gdyńskiego Sądu Okręgowego.

W wielkiej sali rozpraw Sądu Okręgowego zebrał się przedstawiciele gdyńskiego sądownictwa, z prezesem Sądu Okręgowego **J. I. Parczewskim**, wiceprezesem **Karczewskim**, wiceprezesem **Kryczyńskim**, prokuratorem **S. O. dr. Kozłowskim** i naczelnikiem Sądu Grodzkiego **dr. Miętusem** na czele.

Przybyli liczni przedstawiciele władz, duchowieństwa, wojska i palestry. Obecni byli: **ks. dziekan Turzyński**, z-ca dowódcy Floty komandor dypl. **Frankowski**, przedstawiciel niemogącego przybyć na uroczystość Komisarza Rządu **naczelnik Karwowski**, przedstawiciele sfer gospodarczych Gdyni z prezesem Izby Przemysłowo-Handlowej **dyr. Torem** na czele.

Na krzesłach przed stołem sędziowskim zajęli miejsca mający złożyć za chwilę przysięgę sędziowie handlowi pp.: **Włodzimierz Tokarski**, **Ludwik Modelski**, **Andrzej Wachowiak**, **dr. Bolesław Kasprowicz**, **Stanisław Rostkowski**, **Franciszek Guttman**, **Hugon Pistel**, **Antoni Czoska**, **Zygmunt Wusak**, **Andrzej Ciećciela**, **Zdzisław Żeglestowski**, **Władysław Gieysztor**, **Lucjan Byczkowski**, **Czesław Raczewski**, **dr. Stanisław Darski** i **Władysław Rawicz-Szczerbo**.

Do zebranych sędziów przemówił prezes Sądu Okręgowego p. **Parczewski**, podkreślając doniosłość dla życia społecznego w Gdyni uroczystość, którą nazwać można zdarzeniem epokowym, gdyż utworzenie instytucji pełnoprawnych sędziów handlowych, wydających wyroki w imieniu Rzeczypospolitej, jest nowym wyrazem i wymownym podkreśleniem pożytecznego zespolenia sądownictwa ze społeczeństwem.

Na zakończenie prezes **Parczewski** zwrócił uwagę na głębokie zrozumienie, jakie dla roli sądownictwa gdyńskiego okazują władze centralne, a szczególnie Minister Sprawiedliwości, którego szybkiej decyzji zawdzięcza Gdynia tak nadspodziewanie rychło zrealizowany wniosek Izby Przemysłowo-Handlowej, domagającej się utworzenia wydziału handlowego przy Sądzie Okręgowym.

Następnie poprosiłszy na świadków wiceprezesa **Kryczyńskiego** i przewodniczącego Wydziału Handlowego **S. O. sędziego dr. Kiedrowskiego**, prezes **Parczewski** odczytał

Ostatnie dni dobrej lokaty kapitału z możliwością dużych wygranych.

10 maja ubiega termin subskrypcji 3-procentowej Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej.

rotę przysięgi sędziowskiej, którą powtórzyli wszyscy sędziowie, poczem każdy złożył swój podpis na specjalnym dokumencie.

Po zakończonej uroczystości przysięgi, Prezes Sądu podejmował nowomianowanych i zaprzysiężonych sędziów lampką wina w jednej z sąsiednich sal.

Odtąd Sąd Okręgowy w Gdyni posiada nowy wydział handlowy, w którym sędziami są przedstawiciele gospodarczych sfer miasta i portu, tworzący trwały związek między żywo pulsującym życiem handlowym naszego portu a wymiarem sprawiedliwości. ści.

Wziął 3 tys. zł, a włożył stare gazety Herszt warszawskich „paczkarzy” skazany w Bydgoszczy na 2 lata więzienia

Ub. czwartku Sąd Okręgowy w Bydgoszczy w wyniku przeprowadzonej rozprawy skazał na 2 lata więzienia 35-letniego **Władysława Omastę** pochodzącego z Będzina, znanego prawie we wszystkich większych miastach Polski oszusta — „paczkarza”.

Omasta jest autorem, a zarazem hersztem dobrze zorganizowanej szajki oszustów, „gościennie” objeżdżających wszystkie większe miasta, w których przy pomocy różnych sztuczek naciągali przez czas dłuższy bezkarne naiwnych.

Funkcja „paczkarza” nie jest łatwa, gdyż

trick oszukańczy polega na szeregu wyreżyserowanych „okolicznościach”. Omasta przy był do Bydgoszczy w kwietniu ub. roku w towarzystwie dwóch kobiet: **Marji Cyranowicz** i **Stanisławy Gościńskiej**, mieszkanki Warszawy. **Gościńska**, która zwykle inicjowała „robotę” udała się do gmachu K. K. O., gdzie zauważyła, jak p. **Władysława Dorau**, pracowniczka Banku Ludowego podjęła kwotę 3,000 zł. Oszustka w sposób bardzo zręczny „przymówiła się” do nieprzeczuwającej pułapki panny D., z którą wyszła z KKO., kierując się na Stary Rynek do Banku Ludowego. Na ul. Mostowej do **Gościńskiej** i p. D. podeszła jakaś inna kobieta, jak się później okazało **Marja Cyranowicz**, która zapytała czy któraś z nich nie zgubiła przypadkiem paczki. Jak się potoczyła rozmowa między kobietami — nie wiadomo, dość, że po chwili wszystkie trzy weszły do pobliskiej sieni, gdzie oszustki zamierzały zbadać zawartość znalezionej paczki, w której miały rzekomo znajdować się „dolary”. W trakcie tej czynności — do sieni wszedł spieszenie jakiś mężczyzna, który oświadczył iż zgubił paczkę. Nie czekając na odpowiedź, oszust począł rozglądać się za swoją zgubą, przyczem skosternowana tem panna D. dla okazania iż nie przywłaszczyła sobie własności rzekomego poszkodowanego — pokazała mu zawartość swej teczki. Krótka ta sposobność wystarczyła, by sprytny oszust, którym okazał się **Omasta** wyjął z teczki kasjerki 3000 zł, a w miejsce ich włożył niespostrzeżenie... stare gazety.

Następnie oszukańcza trójka znikła z terenu bydgoskiego jak kamfora. Wynajęta taksówką **Omasta** udał się wraz ze swymi współniczkami aż pod Toruń, by stamtąd najbliższym pociągiem wyjechać do Warszawy.

Dochodzenia policyjne po długich i męczących poszukiwaniach doprowadziły w listopadzie ub. roku do ujęcia **Gościńskiej**, którą sąd skazał za oszustwo na półtora roku więzienia. I dopiero osadzona za kratkami **Gościńska** — po długich medytacjach postanowiła wydać współników, składając do protokołu sędziego śledczego odpowiednie zeznanie.

W wyniku oskarżenia z za krat — **Omasta** któregoś pięknego dnia znalazł się w reках wywiadowców. Ub. czwartku zasiadł on przed obliczem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy, który skazał go na 2 lata więzienia, oraz utratę honorowych praw obywatelskich przez 5 lat.

Trzecia członkini szajki „paczkarzy”, — **Marja Cyranowicz** ukrywa się dotąd jeszcze przed wymiarem sprawiedliwości.

PACHNĄCA BUZIA, LŚNIAĆCO-BIAŁE ZĄBKI

— to dziecko, które z ochotą czyści sobie zęby specjalną dla dzieci, smaczną, pomarańczową pastą

BEBEDONT SZOFMANA

która usuwa ciemny nalot i zielony osad z zębów. Dziecko nie znosi mięty!

Tragiczne strzały w lokalu nocnym w Bydgoszczy

W nocy na 2 bm. w jednym z lokali nocnych przy ul. Gdańskiej w Bydgoszczy przyszło do poażalowania godnego zajścia, które zakończyło się ciężkim postrzeleniem p. **Jana Piotrowskiego**, mieszkańca Bydgoszczy. Zajście zlikwidowała policja, rozbijając sprawcę tragicznej strzelaniny, który będąc w stanie podchmielonym, w wyniku sprzeczki użył broni.

Ciężko rannego dwiema kulami rewolwerowymi w brzuch p. **Piotrowskiego** odstawiono karetką pogotowia ratunkowego do Szpitala Miejskiego. Stan jego jest bardzo ciężki. W dniu wczoraj-

szym w godzinach popołudniowych Szpital Miejski informował nas, iż p. **Piotrowski** odzyskał już przytomność i stan jego uległ nieznacznej poprawie.

Oprócz zranienia jamy brzusznej p. **Piotrowski** otrzymał postrzał głowy, przyczem kula urwała mu muszlę uszną, a ponadto postrzelony został lekko w rękę kelner zatrudniony w lokalu, który usiłował strzelającego rozbroić.

Ze względu na dobro śledztwa wstrzymujemy się narazie z podaniem bliższych szczegółów poażalowania godnego wypadku.

Kto chce zostać oficerem Marynarki Wojennej?

W roku bieżącym, wzorem lat ubiegłych Szkoła Podchorążych Marynarki Wojennej w Toruniu przyjmuje zgłoszenia kandydatów na wydział morski po ukończeniu którego z wynikiem pomyślnym (3 lata i 3 miesiące studjów) słuchacze zostaną mianowani podporucznikami korpusu morskigo.

O przyjęciu do Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej mogą się ubiegać obywatele Państwa Polskiego, którzy do dnia 1 lipca br. ukończą 17 lat, a nie przekroczą do tej daty 19 i pół lat życia posiadają zdolność fizyczną i psychiczną do służby w marynarce wojennej, oraz ukończyli z wynikiem pomyślnym łącznie z egzaminem dojrzałości: Korpus Kadetów, Państwową lub prywatną, mającą uprawnienia szkół państwowych (pu-

blicznych) Szkołę Średnią lub też złożyli egzamin dojrzałości przed komisją egzaminacyjną w zakresie szkoły średniej, wreszcie uczniowie ostatniej klasy, przystępujący w roku bieżącym do egzaminu dojrzałości.

Podanie o przyjęcie do Szkoły należy składać bezpośrednio do komendanta Szkoły Podchorążych aMarynarki Wojennej w Toruniu. Termin nadsyłania podań upływa z dniem 31 maja br.

Szczegółowe warunki ubiegania się o przyjęcie i tok przyjęć do Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej w roku 1935 zostały rozesłane do Dyrekcji Szkół Średnich.

Warunki te można otrzymać bezpłatnie na żądanie ze Szkoły Podchorążych Marynarki Wojennej w Toruniu

Na wiosnę polecam w wielkim wyborze **Płaszcz damskie - komplety**
płaszcz męskie, ubrania, materiały wełniane, bawełniane, jedwabie, pończochy, rękawiczki, galanterja i t. p.
WOJCIECH MIKOŁAJCZYK - Gdynia ulica Świętojańska

czny najniższy

odsługuje i zaleca

Napad rabunkowy pod Bydgoszczą na 60-letniego staruszka

Zdążający do domu mieszkaniec Trzebiec powiatu bydgoskiego 60-letni Antoni Piątkowski, napadnięty został onegdaj w lesie przez dwóch nieznanych osobników. Bandyci, zastąpiwszy staruszkowi drogę, steroryzowali go rewolwerem, poczem, zrabowawszy mu 30 zł gotówki — uszli w głąb lasu.

Zawiadomiona przez poszkodowanego policja powiatowa wszczęła za sprawcami poszukiwania przy pomocy Wydziału Śledczego w Bydgoszczy. Jak zdaliśmy się w ostatniej chwili dowiedzieć, policja jest już na tropie sprawców rabunku.

Świętokradcy Tchórz i Zelek skazani na długoletnie więzienie

Donosiliśmy w swoim czasie obszernie o ujęciu podczas usiłowanego świętokradztwa w kościele w Gleśnie, powiatu wyrzyskiego głośnego świętokradcy, włamywacza będącego postrachem okolicznych powiatów — Marcina Tchórze. Tchórz stawił wówczas patrolowi policji zacięty opór, tak, iż ciężko rannego zdołała dopiero policja zakuć w kajdanki. Wraz z Tchórzem w kościele w Gleśnie znajdował się jego główny pomocnik Zelek, którego ujęła policja dopiero w kilka dni po wypadku pod Nakłem.

Tchórz i Zelek od dłuższego czasu grasowali w okolicznych powiatach Bydgoszczy, okradając zwłaszcza kościoły. Świętokradcy nie oszczędzali nigdy komunikantów, ani grobowców, ograbiając je z całym spokojem i cynizmem. W razie napotkanego oporu nie wahali się nigdy użyć broni palnej.

Po ujęciu bandytów przez kilka tygodni policja przy pomocy Wydziału Śledczego z Bydgoszczy prowadziła dochodzenia, przy czem kierujący śledztwem p. aspirant Szatkowski zdołał zgromadzić materiał dowodowy na kilkanaście kradzieży, włamań i świętokradztw dokonanych przez bandę Tchórze i Zelka.

W dniu 2 bm. bandyci, wraz z resztą swoich współników — zasiedli przed obliczem Sądu Okręgowego w Bydgoszczy, którego trybunał udał się dla rozpatrzenia sprawy Tchórze i Zelka na sesję wyjazdową do Wyrzyska.

Akt oskarżenia zarzucał Tchórzowi i Zerkowi 5 świętokradztw i włamań kościelnych, oraz trzy włamanie. Inne sprawy bandy będą przedmiotem dalszych rozpraw przed Sądem Grodzkim.

W wyniku przeprowadzonej rozprawy, która ujawniła całą bezwzględność, z jaką bandyci uprawiali swoje nieuczciwe rzemiosło — Sąd ogłosił wyrok skazujący Zelka na 8 lat więzienia, Tchórze na 6 lat więzienia, ich pomocnika Wiczeorka na rok bezwzględnego więzienia i kupca Siwkowskiego z pod Wyrzyska za paserstwo na pół roku więzienia z warunkowym zawieszeniem wykonania kary i 200 zł grzywny.

Ponadto sąd orzekł pozbawienie honorowych praw obywatelskich dla Zelka i Tchórze przez okres 10 lat.

W czwartek odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej w Wejherowie pod przewodnictwem burmistrza Bolduana, przy udziale radnych Zarządu Miejskiego i licznej publiczności.

Przed przystąpieniem do obrad zabrał głos radny Hora, stwierdzając, że niektóre organizacje niemieckie nadużyły zagwarantowanych im swobód konstytucyjnych, werbując przez nieodpowiedzialnych agitatorów ludność polską do szeregów organizacji niemieckich, godząc tem samem w polski stan posiadania. Ludność polska wybrzeża przeciw-

stawia się zakusom werbowania dusz polskich za judaszowskie srebrniki dla skaptowania sobie zwolenników wśród ludności polskiej i wszelkimi dostępnymi środkami będzie dążyć do demaskowania niemoralnych metod przekupstwa i fałszu, kładąc tem samem kres nielojalności mniejszości niemieckiej.

Po tem oświadczeniu radny Hora odczytał rezolucję polskich klubów radzieckich, następującej treści:

„Obydwa kluby polskie radnych miejskich w Wejherowie, stwierdzają jednoznacznie, że spokojne współżycie na tere-

Obowiązek matki: Bielizna dziecka musi być szczególnie czysta

Jak czyste i miękkie będą pieluszki po wypraniu w Radionie! Radion oszczędza wiele czasu i trudu, a przytem czyni bieliznę śnieżnobiałą. Nadaje się do wszelkiej bielizny. Przywraca jej pierwotny wygląd i nadaie miły, świeży zapach.

Oto właściwy sposób użycia:

1. Rozpuścić Radion w zimnej wodzie
2. Gotować przynajmniej 15 minut
3. Płukać najpierw w gorącej, potem w zimnej wodzie.

RADION
pierze wszystko idealnie czysto

Korporacje miejskie w Wejherowie potępiają nielojalną działalność niektórych organizacji niemieckich na Pomorzu

W czwartek odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej w Wejherowie pod przewodnictwem burmistrza Bolduana, przy udziale radnych Zarządu Miejskiego i licznej publiczności.

Przed przystąpieniem do obrad zabrał głos radny Hora, stwierdzając, że niektóre organizacje niemieckie nadużyły zagwarantowanych im swobód konstytucyjnych, werbując przez nieodpowiedzialnych agitatorów ludność polską do szeregów organizacji niemieckich, godząc tem samem w polski stan posiadania. Ludność polska wybrzeża przeciw-

stawia się zakusom werbowania dusz polskich za judaszowskie srebrniki dla skaptowania sobie zwolenników wśród ludności polskiej i wszelkimi dostępnymi środkami będzie dążyć do demaskowania niemoralnych metod przekupstwa i fałszu, kładąc tem samem kres nielojalności mniejszości niemieckiej.

Po tem oświadczeniu radny Hora odczytał rezolucję polskich klubów radzieckich, następującej treści:

„Obydwa kluby polskie radnych miejskich w Wejherowie, stwierdzają jednoznacznie, że spokojne współżycie na tere-

nie miasta naszego i powiatu zostało zachwiane przez akcję antypaństwową, godzącą w polski stan posiadania przez nielojalną mniejszość niemiecką. W akcji tej biorą też udział niektórzy członkowie Rady Miejskiej.

Potępiając w najbardziej stanowczy sposób tę akcję, wnosimy na znak protestu o odroczenie dzisiejszego posiedzenia radnych miejskich.

Następnie radny Stróżyński złożył oświadczenie, że klub jego w zupełności solidaryzuje się ze złożonym oświadczeniem.

Również i burmistrz Bolduan złożył Radzie Miejskiej oświadczenie, że władze polskie będą bezwzględnie tępić jakiegokolwiek wystąpienia nieodpowiedzialnych prowodyrów, natomiast lojalna mniejszość niemiecka może być pewna, że z zagwarantowanych im swobód w ramach Konstytucji będą mogli w całej pełni korzystać.

Wniosek radnego Hory został wszystkimi głosami polskimi uchwalony, poczem radni i zebrana publiczność odśpiewała „Rotę“.

Po skończonym zebraniu radny Bamberger złożył swój mandat radziecki, i, jak się dowiadujemy, wezwał do tego pozostałych radnych z klubu niemieckiego.

Gdynia - Warszawa - Gdynia Otwarcie komunikacji lotniczej

W Rumli pod Gdynią zostało otwarte lotnisko. Komunikacja z Warszawą odbywa się według rozkładu: Gdynia — 9,30, Warszawa — 11,40, Warszawa — 14,10, Gdynia — 16,20.

Zjazd Rady Okręgowej Rodziny Rezerwistów odbędzie się w Toruniu 7 maja

We wtorek 7 maja, odbędzie się w Toruniu zjazd Rady Okręgowej Rodziny Rezerwistów OK. 8. Program zjazdu przewiduje o godz. 10 mszę św. w kościele Najśw. M. P. od godz. 11—15 obrady w auli Urzędu Wojewódzkiego, od godz. 15—17 wspólny obiad, o godz. 18 zwiedzenie Klubu Dziecięcego Rodziny Rezerwistów, ochronki, szwalni i ogródków działkowych.

CHORA WĄTROBA ZATRUWA ORGANIZM

Zaburzenia w funkcjonowaniu wątroby i wydzieleniu żółci powodują swego rodzaju zatrucie organizmu, a na tem tle szereg najrozmaitszych chorób.

Zioła Magistra Wolskiego „Biliosa“ zawierające znane rośliny egzotyczne Combretum i Boldo, pobudzają wątrobę do właściwej pracy oraz prawidłowego wydzielania żółci i powodują naturalne wypróżnienia. Stosują się przy cierpieniach wątroby i woreczka żółciowego (kamicy żółciowej).

Zioła ze znak. ochr. „Biliosa“ do nabycia w aptekach i drogerjach (składach aptecznych). Wytwórnia Magister E. Wolski, Warszawa. Złota 14, m. 1. 4146

+

Dnia 1 maja b. r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, w szpitalu SS. Elżbietank w Poznaniu

s. p.

Zygmunt d'Erceville

członek Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich, długoletni redaktor i kierownik oddziału „i. K. C.“ w Gdyni

W Zmarłym straciłmy najlepszego Kolegę i utalentowanego dziennikarza, który z nieustającą energią i zamiłowaniem pracował dla dobra Gdyni i wybrzeża

Nabożeństwo żałobne za spokój Jego duszy odbędzie się we wtorek dnia 7 b. m. o godz. 8 rano w kościele N. Marii Panny w Gdyni, na które zaprasza przyjaciół i znajomych s. p. Zmarłego

Oddział Syndykatu Dziennikarzy Pomorskich w Gdyni

„SANTA“ i „SANTA GORZKA“
„HAZET“
to czekolada dla znawców

RADJO aparaty PHILIPSA na raty *Grinnm Suk i Kamiński*
Centrala w Warszawie, Rymska 7.
wszystkie modele na składzie Oddział w Gdyni, Starowiejska 47,
telefon 26-48. 3472

Zaszczytne wyróżnienie Polaka przez marokańskiego sułtana

Sulttan Marokka, Sidi Mahomed ben Muley Jussef, nadał wiceprezesowi Sądu Okręgowego w Gdyni Leonowi Mirze - Kryczyńskiemu wysokie odznaczenie, którego nie posiadał dotychczas nikt w Polsce — krzyż oficerski orderu Gwiazdy „Unissam Alaonite Chérifien“.

W roku ubiegłym wiceprezes Kryczyński odbył podróż do Marokka i w czasie podróży tej został przyjęty na specjalnej audjencji w pałacu Sultana w Rabacie.

Sulttan żywo interesował się życiem marnometan w Polsce i wykazał doskonałą orientację w życiu i rozwoju Rzeczypospolitej. Audjencja ta, po której Sulttan ofiarował wiceprezesowi Kryczyńskiemu fotografię z dedykacją była wielkiem wyróżnieniem Polaka, gdyż Sulttan Sidi Mahomed ben Muley Jussef prowadzi życie zamknięte i poza akredytowanymi przy nim członkami korpusu dyplomatycznego nie przyjmuje nigdy żadnego cudzoziemca.

Rytm i wigor serca, oto co trzeba zachować w życiu najdłużej. Przy sklerozie, artretyzmie, przewlekłych cierpieniach dróg oddechowych. Apteka Mazowiecka poleca znany od lat sok czosnku marki f. f. Prospekty wysyłamy bezpłatnie. Warszawa, Mazowiecka 10.

Każdy obywatel polski — członkiem Polskiego Czerwonego Krzyża

Czy już jesteś członkiem Polskiego Czerwonego Krzyża?
Go? Nie jesteś?

Musisz być!!! P. C. K. to organizacja społeczna, do której każdy uspołeczniony obywatel należeć musi!!!
Zapisuj się natychmiast, już!

Działalność Biur Pośrednictwa Pracy

Na Pomorzu zapośredniczono pracę 2284 bezrobotnym

Biura Pośrednictwa Pracy przy Funduszu Pracy otrzymały w ciągu marca br. na ogólną liczbę 506.241 bezrobotnych — 38.930 zapotrzebowań na pracę. W miesiącu tym biura pośrednictwa pracy dostarczyły zajęcia ogółem 35.368 bezrobotnym.

Losowanie pożyczki budowlanej

Onegdaj odbyło się ciągnięcie 3 proc. premijowej pożyczki budowlanej serji I. Wylosowano premje:

- Zł 250.000 — Nr. 761830.
- Zł 50.000 — Nr. 611475.
- Po zł. 10.000 — Nr. Nr. 537506 609732 12604 205064 498171 221082 19795 861834 541805 952443
- Po zł. 1000 Nr. Nr. 850236 381551 720930 977390 260740 418828 529903 866301 324986 386306 685262 154766 494260 833736 380729 712806 24304 209778 499976 709245 412002 599139 592233 473089 980855 318877 512379 820265 87721 672788 420324 433781 168508 667312 889814 924566 26199 592557 710082 26630 714165 598941 348720 622141 293457 12282 696047 920736 191993 946580 931840 492354 615432 333585 965015 32403 275969 325566 334385 337416 914057 466721 1579 90307 751769 231274 536394 657234 498326 367027 176256 567590 411747 401101 267550 769607 278536 727371 603315 279113 883046 326184 309982 89807 361588 548313 355747 391835 722448 970067 309838 535658 150793 68694 245072 949573 186593 920696 301564 546226.

Dzięk

w Bydgoszczy

sobota
4
maja

Kalendarzyk rzym.-kat.

Sobota: Znal. Krzyża św. — Niedziela: Piusa V

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY w dniu 4 maja.

Naogół pogoda słoneczna o zachmurzeniu umiarkowanym. Nocą miejscami przymrozki głównie na wschodzie i w górach. Dniem większy wzrost temperatury. Słabe wiatry miejscowe.

— **Dyżur lekarza kolejowego** w niedzielę pełni dr. Fomici, ul. Wileńska 2.

— **Dyżur nocny aptek** do niedzieli, dn. 5 bm. włącznie pełnią: Apteka Płastowska, ul. Śniadeckich 49, tel. 36-82 i Apteka pod Orłem, Rynek Marsz. Piłsudskiego 1, tel. 98.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Dzisiaj w sobotę przedstawienie w Teatrze zawieszono.

— **Jutro w niedzielę o godz. 20 „Towariszcz”**.

Komedją Niemcewicza p. t. „Powrót posła” kończy Teatr kampanię sezonu zimowego. W miesiącach letnich ujrzymy szereg komedji, m. inn. Zapolskiej „Ich czworo”, Charelliego „Twarz i maska”, „Mecz małżeński” itd.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: „Dziewczęta w mundurkach”.
APOLLO: „Siostra Marta jest szpiegiem”.
BALTYK: „Niewdziyalny człowiek” i „Tajemnica kajuty okrętowej”.
KRISTAL: „Chopin — piewca wolności”.
MARYSIENKA: „Pieśń słońca” i „Tu rządzi humor”.
REWJA: „Przebudzenie” i rewja.

Kino Kristal

Wyświetla najpotężniejsze romantyczne arcydzieło filmowe, bliższe sercom każdego Polaka, które zelektryzowało cały świat dzięki swej nadzwyczajnej wzruszającej treści reżyserii GEZA VON BOLVARY seodparjusz ERNESTA MARISCHKI, w rolach głównych:
Wolfgang Liebeneiner — Sybilla Schmitz
Hanna Waag — Ryszard Romanowski
CHOPIN — PIEWCA WOLNOŚCI
Oczarował duszy widzi Chopin swych braci waloczących z nalezdzą. Przerwa wówczas koncert i zaczyna improwizować. Wystarczy, ten jeden moment zobaczył w filmie, by wysłę głęboko wzruszonym. Obraz opy w języku niemieckim.

Nadprogram najnowszy Tygodnik FOXA i PAT'A.
Początek 5, 7, i 9, w święto i niedzielę 3, 10, 5, 7, i 9.

Informator dla przyjeżdżających do Bydgoszczy

Odjazd nocny z Bydgoszczy (ważny od dn. 7. 10. 1934 r.).

- Toruń—Warszawa: 2.37, 6.50, 8.05, 9.57, 13.55, 15.30, 18.01, 19.58, 21.26, tranzytowy 23.16.
- Tczew—Gdańsk—Gdynia: 0.40. (do Łaskowic), 3.56, 5.50 (do Łaskowic), 7.35, 12.13, 13.13, (do Łaskowic), 17.17, 20.03, 20.10.
- Kościerzyna—Gdynia: 8.13, 15.45.
- Nakło—Piła: 0.01, 6.15, 10.49, 14.45, 19.46.
- Unisław—Brodnica: 4.50, 8.11, 13.45, 16.10, 21.55.
- Inowrocław—Poznań: 2.21, 3.50, 6.20, 11.45, 13.40, 18.10, 20.40, 22.25.
- Wągrowiec—Poznań: 5.00, 10.32, 13.26, 18.54.
- Inowrocław — Karsznice — Herby Nowe: 2.21, 13.40.

Prywatna 6-kl. Szkoła Powsz. Koed. pod wezw. Św. Kazimierza w Bydgoszczy, ul. Cieszkowskiego 3, I p. Kancelaria otwarta od 12—14 i od 17—19.

Restauracja i Cukiernia Berendt. Wyborowa kuchnia, wymyślenie ciastka.
Najlepsza okazja kuona:
A. Mikołajski, Pomorska 7, tel. 1444 wykonuje starannie garderobe męską i damską. Wybór materiałów c.ysty przedży ang. stale na składzie. (2916)

Zebrańia

- **Koło Przyjaciół Organizacji Młodzieży Pracującej.** Zebranie sprawozdawcze Koła odbędzie się w czwartek, dn. 9 bm. o godz. 20 w sali Resursy Kupieckiej.
- **Zrzeszenie Zawodowych Automobilistów filja Bydgoszcz.** Mieściące zebranie dn. 4 bm. o godz. 20 w lokalu p. Bydłowskiego, ul. Długa 24.
- **Zw. Powstańców i Wojaków O. K. 8, placówka 4 Szwedzowo.** Zebranie odbędzie się dn. 8 bm. o godz. 19 w sali p. Kolodzieja, ul. Ugory.
- **T w. Spiewu „Harmonja”.** Zebranie w poniedziałek, dn. 6 bm. o godz. 20 w lokalu p. Meller, pl. Piastowski. Komplet konieczny.
- **Rodzina Rezerwistów Koło 4.** Zebranie plenarne w niedzielę o godz. 16 w świetlicy przy ul. Marszałka Focha 41. Goście i sympatycy mile w dżiani.

3 Maja w Bydgoszczy

Tegoroczne uroczystości 3-majowe w Bydgoszczy miały nieco odmienny niż dotąd charakter. Już sam komitet wykonawczy uroczystości — chcąc odbiec od szablonu, przewidział szereg obchodów dotąd w naszym mieście nie praktykowanych, jak np. przemówienia na gołem niebem, capstrzyk orkiestr i towarzysztw po zgóry wytyczonych trasach przez miasto, a nie jak zwykle dotąd, na Starym Rynku im. Marszałka Piłsudskiego itd., a nieustalona pogoda i znaczne ochłodzenie powietrza uniemożliwiły uczestniczenie w pochodzie młodzieży i dzieci, które zwykle tyle ożywienia i radości świętu 3 Maja przysparzały. Nie mniej jednak **obchód 144-lecia wypadu pięknie i okazale**, potwierdzając, iż 3 Maja jest świętem w całym tego słowa znaczeniu narodowym, powszechnym, które tradycją swą głęboko wżyło się w nasz charakter.

Uroczystości rozpoczęły się dn. 2 maja capstrzykiem. Mimo zimna, ulice ożywiły się, zaroily tłumami, które z zaciekawieniem przez zgórą półtorej godziny śledziły przemarsze orkiestr wojskowych, towarzysztw i związków P. W.

— **Nowy kurs obrony przeciwgazowej.** Obwód Miejski LOPP uruchamia w poniedziałek, dn. 6 bm. dwa dalsze kursy obrony przeciwlotniczo-gazowej dla drużyn odkażających miejskich z zakładów przemysłowych. Na każdy kurs uczęszczać będzie po 50 osób. Zajęcia odbywać się będą codziennie od godz. 20 w Szkole Dokształcającej.

— **Egzaminy nadzwyczajne z 7 klas szk. powsz.** Państwowa Komisja Nadzw. Egzaminów w Bydgoszczy podaje do wiadomości, że egzaminy z 7 klas odbędą się w szkole powsz. im. Esikowskiego na Bielawkach dn. 6 bm. o godz. 17. Opłatę w kwocie 20 zł należy uiścić przed egzaminem w kancelarii szkoły.

— **Zabawę wiosenną** urządza Sekcja Przyjaciół 13 B. D. H. w dn. 4 bm. o godz. 19,30 w sali p. Kowalskiego, ul. Wrocławska 7. Zaproszenia można jeszcze nabyć w Księgarni B-ci Bażańskich, Giełryna i Idzikowskiego.

Pięknie udekorowane domy i gmachy chorągiewami o barwach narodowych podkreślały uroczysty nastrój. Ożywienie uliczne panowało w wigilję uroczystości do późnych godzin wieczornych.

W pochodach podczas capstrzyki wzięły udział prawie wszystkie miejscowe organizacje. **Wzruszająco wyglądał pochód Federacji Z. O. O., w szeregach której maszerowały delegacje inwalidów wojennych i ociemniałych żołnierzy.**

Właściwe uroczystości w dniu 3 bm. rozpoczęły się pobudką o godz. 6 rano, odegraną przez trębaczki z wieży kościoła Klarysek. Ze względu na odstąpienie od zamiaru urzędzenia mszy św. połowej na dziedzińcu koszar 15 p. a. l. odbyło się **solenne nabożeństwo w kościele farnym.**

O godz. 11 na placu Wolności odbyła się **defilada kompanji honorowej 62 p. p., oraz organizacyi P. W. i W. F. przed d-cą 15 dyw. piech. Wlkp. plk. Chmurowiczem, starostą dr. Stefanickim i prezydentem miasta Barciszewskim.** Defiladę otwierała kompanja chorągwiarna 62 p. p. „dzieci bydgoskich” pod d-ctwem p. kpt. Klimczaka, poczem przed przedstawicielami władz i tłumnie zgromadzoną publicznością **przesunęły się oddziały organizacyi P. W. i W. F.** Uznanie zyskały **Oddziały Związku Strzeleckiego reprezentujące się wspaniale, Kolejowego i Pocztowego P. W., oraz kompanja Zw. Powstańców i Wojaków.** Całość zamykały oddziały L. O. P. P., które podczas wczorajszej defilady wystąpiły nadzwyczaj licznie i okazale. Najwyższe zainteresowanie i podziw wywołały wśród zgromadzonych tłumów doskonale wyekwipowane, wzorowe drużyny ratownicze i odkażające Państwowego Wytwórn

Wyrobów Tytoniowych, oraz Gazowni i Elektrowni Miejskiej. Drużyny ratownicze, zaopatrzone w ubiory przeciwpożarowe i maski gazowe niosty transparenty propagandowe. Przemarsz oddziałów L. O. P. P. pod d-ctwem p. por. rez. Pałaszewskiego zamykał pokaz sprzętu przeciwgazowego.

Bezpośrednio po defiladzie na pl. Wolności odbył się **start kolarzy do biegu okrężnego po peryferjach miasta na trasie 70,5 km.**

Popołudnie dnia wczorajszego wypełniły ogrzyska narodowe na Stadionie Miejskim, które zgromadziły kilkutyśięcną publiczność. Efektownie przedstawiał się start do biegu narodowego naprzelaj wykonany na hasło podane dla wszystkich zespołów zawodniczych w Polsce przez rozgłośnię Radja Polskiego. Na Stadionie odbył się również finisz biegu kolarskiego, oraz zakończenie zawodów motocyklowych odbytych na trasie Bydgoszcz—Toruń—Bydgoszcz. Sztafeta motocyklowa z Bydgoszczy — jak wiadomo — udała się w dniu wczorajszym do Torunia z adresem holdowniczym dla Pana Wojewody Pomorskiego i d-ey O. K. VIII.

Wieczorem, na zakończenie obchodu odbyło się w Teatrze Miejskim uroczyste przedstawienie, poprzedzone okolicznościowym przemówieniem. Program wypełniła komedja J. U. Niemcewicza p. t. „Powrót posła”.

Migawki bydgoskie Powiedzonka

- Gdy pijak przestaje pić, wtedy okres ten nazywa się: — zakończenie kursu gazowego.
- A gdy pić zaczyna?
- Przystosowanie monopolowe.

Coś dla językoznawców:
Czy kotlet podany przez pannę Marjanę strażakowi, jest kotletem pożarskim, czy pożarnym?

Najokazalszym mężczyzną jest strażak, bowiem zawsze występuje... z pompą.

Nie każdy, komu się pali grunty pod nogami jest strażakiem.

Namiętne uprawianie gry w karty? Kartelizacja.

Włamanie do mieszkania

Zam. przy ul. Różanej 4 p. Józefa Gonla zgłosiła przedwczoraj policji, iż do mieszkania jej włamali się w czasie nieobecności domowników nieznani złodzieje. Łupem sprawców padła garderoba, oraz biżuterja, jak obrączka ślubna, broszka, zegarek damski — łącznej wartości około 250 zł. Włamywacze uszli wraz z łupem przez nikogo nie zauważeni.

Z miasta

— **Tradycyjna „Czarna kawa”** Polskiego Białego Krzyża odbędzie się w nadchodzącą środę, dn. 8 bm. o godz. 20 w salonach Klubu Polskiego. W programie: dancing-bridge. Orkiestra 61 p. p.

— **Uroczystość poświęcenia sztandaru 22 B. D. H. im. Stefana Batoro** szk. powsz. im. Królowej Jadwigi w Bydgoszczy (ul. Karpacka 56), odbędzie się w niedzielę, dn. 5 bm. Program przewiduje o godz. 7,30 wyjazd na nabożeństwo do Fary, gdzie odbędzie się poświęcenie sztandaru, o godz. 9,45 akademję w szkole, a na zakończenie defiladę harcerzy przed szkołą.

— **Uroczystość otwarcia sezonu w bydgoskim ośrodku wioślarskim** połączona z obchodem 10-lecia istnienia i poświęcenia sztandaru K. W. „Gryf”, odbędzie się jutrzejszej niedzieli. O godz. 8 wymarsz wioślarzy na mszę św., o godz. 10.15 przemówienie prez. B. K. T. W. na przystani, oraz podniesienie bandery, koncert i chrzest łodzi, oraz defilada łodzi na Brdzie. O godz. 12 odbędzie się „Pod Lwem” uroczysta akademja.

— **Bezpłatna audycja muzyczna.** Sekcja Muz. Koła Prac. Ośw. urzędza w niedzielę, dn. 5 bm. o godz. 20 w auli Państw. Gimm. Hum. audycję muzyki religijnej z okazji 10-lecia Chóru Pań Różańcowych parafji N. S. J. Wstęp bezpłatny.

— **Dla P. P. Oficerów i Zrzeszeń Pracowniczych.** W bieżącym roku organizuje „Orbis” w czasie od 1 maja do 15 czerwca kredytowane wyjazdy i kuracje w nast. Uzdrowiskach: Krynica, Szczawnica, Truskawiec, Rabka, Jastrzębie - Zdrój, Drukienniki, Iwonicz - Żegiestów. Niezwykle dogodne warunki spłaty. Informacje i zapisy: „Orbis”, Plac Teatralny 6. 4164

— **Prawie bezpłatnie.** Prawie bezpłatnie bo już za 156.— zł. można odopcać i przeprowadzić trzytygodniową kurację w czasie od 1 maja do 15 czerwca w następujących Uzdrowiskach: Krynica, Szczawnica, Truskawiec, Rabka, Jastrzębie - Zdrój, Drukienniki, Iwonicz - Żegiestów. Informacje i zapisy tylko w „Orbisie”, Plac Teatralny nr. 6. 4165

— **Atrakcyjne zawody piłkarskie** odbędą się w niedzielę na Stadionie Miejskim o go-

Dzieci kolejowców w 144-tą rocznicę Konstytucji 3 Maja

Staraniem Koła 3 Komitetu V (kolejowego) B. B. W. R., przy współudziale Rodziny Kolejowej i Orkiestry Kolejowej P. W. odbyła się w dn. 2 bm. w sali Ogniska K. P. W. z okazji 144-tej rocznicy uchwalenia przez Sejm wiekopomnej Konstytucji 3 Maja **uroczysta akademja dziecięca.** Na program wieczornicy złożyły się prawie w całości **popisy działwy, która w tym samym zespole już poraz drugi wystąpiła przed szerszym audytoryum.** Pierwsze przedstawienie działwy kolejowej odbyło się w marcu b. r. z okazji Imienin Pana Marszałka Piłsudskiego.

W uroczystości tej, oprócz dzieci kolejowców bydgoskich, oraz rodzin kolejarzy uczestniczyli liczni przedstawiciele władz cywilnych i kolejowych z pp. **wice starostą Czubińskim, wicedyrektorem mgr. Bateykim, prezesem V Komitetu dr. Bermańskim, sekretarzem Komitetu Szymańskim, delegatem d-ey 15 dyw. piech. Wlkp. i prezesem 3 Koła p. Kokołem na czele.**

I tym razem działwa kolejowa **pięknie popisała się przed swoimi tatusiami i rówieśnikami, zbierając równie rzęsite i całkowicie zasłużone oklaski.** Bez wątpienia jest to w pierwszym rzędzie **zasługą p. Kazimierza Białkowskiego,** który jako kierownik literacki i reżyser przed-

stawienia, włożył w przygotowanie imprezy wiele pracy, mozółu i umiejętności. Wystarczy wspomnieć, iż p. Białkowski ukończył szkołę dramatyczną i z zamiłowaniem, jak i doświadczeniem poświęca swój czas nad sceniczną edukacją młodego swego zespołu.

Na program wieczornicy złożyły się: odczyt o „Trzecim maja” p. **Jadwigi Chmielewskiej, koncert fortepianowy pp. Anny Witeckiej i Biniasówny, żywy obraz w wykonaniu dzieci przedszkola Rodziny Kolejowej, deklamacje okolicznościowe wygłoszone udatnie przez **Leona Białkowskiego, Krystynę Iwaszkiewicz, Janusza Barańskiego, Romana Domańskiego, Lecha Białkowskiego i Andrzejkę Domańskiego,** oraz solo skrzypcowe p. **Franciszka Adamskiego** i koncert orkiestry **K. P. W. pod batutą kapelmistrza p. Szulca.****

Całości dopełnił obrazek sceniczny w dwóch odsłonach z życia młodzieży szkolnej **Luđwika Stolarzewicza p. t. „Czcimy rocznicę”.** W młodocianym zespole amatorskim spisali się uczniowie, dzieci kolejowców: **Janusz Barański, Jerzy Białkowski, Lech Białkowski, Jan Biłski, Andrzejek Domański, Roman Domański, Zenon Grzegorzczak, Lech Kosieniak i Mieczysław Lubojewski.**

„Święcone” w I. Oddz. żeńskim Zw. Strzeleckiego

Ub. niedzieli członkinie I. Oddziału żeńskiego Zw. Strzeleckiego obchodziły uroczystość swoje tradycyjne „**święcone**”, poprzedzone wspólnym przystąpieniem do Stołu Pańskiego.

W miłym obchodzie „Strzelczyń” uczestniczyło liczne grono gości, w gronie których znaleźli się również m. in. ks. **Kopeć, reprezentujący proboszcza farnego ks. kan. Schulza, d-rowsa Tomicka, referentka pracy kobiet p. Oporkówna, prezesa Zarządu Gr. Z. S. radca kpt. Kalita, prof. Wrzoś i referendarz mgr. Weicht.** Po podzieleniu się tradycyjnym jajkiem,

do uczestników rodzinnego obchodu podniosłe przemówienie wygłosił ks. **Kopeć.** Przy wspólnym stole odśpiewano kilka pieśni wielceńnych, spędzając w miłym nastroju kilka godzin na rozmowie towarzyskiej.

Za trud i pracę włożoną w przygotowanie „święconego” należy się sympatycznym gospodarzom z przeską Oddziału p. **profesorową Zaleską** na czele szczere uznanie. „Strzelczyń” dały dowód, iż sztuka kulinarna jest im również dobrze znana, jak praca na niwie przystosowania wojskowego kobiet.

Programy radiowe

Sobota, 4 maja

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“... 7.45 Program na dz. blez. 7.50 Wskazówki praktyczne... 8.00 Audycja dla szkół... 12.00 Hajsł... 13.30-13.50 Duet fortepiano...

sport z Pomorza. 19.20 Tr. z Warszawy. 19.35 Krótki recital skrzypcowy Zd. Roemera... 22.00 Koncert reklamowy... 22.15-24.06 Tr. z Warszawy i Lwowa.

ZAGRANICA

17.00 Wiedeń. Muzyka dęta. 17.00 Strasburg. Koncert radjook. 17.20 Bratysława. Duet słowackie... 18.20 Wrocław. Recital śpiew. 17.50 Brno. Muzyka lekka... 19.30 Leningrad. Koncert symf. 19.00 Lipsk. Koncert wyprzedzający...

Niedziela, 5 maja

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

9.00 Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze“... 9.03 Pobudka do gimnastyki... 9.06 Gimnastyka... 9.25 Muzyka z płyt... 10.00 Utwory charakterystyczne... 10.30 Naboż z kości. św. Krzyża w Warszawie...

9.00 Tr. z Warszawy. 9.55 Program na dzień blez. 10.00-12.05 Tr. z Warszawy i Krakowa... 12.05 Płyty... 12.15 Tr. z Warszawy... 14.00 Koncert żytych... 15.00 „Urzędzenie i organizacja rybołówstwa... 15.15 Z operetek... 15.22 Tr. z Warszawy... 15.35 D. c. muz. operetkowej... 15.45-19.00 Tr. z Krakowa, Lwowa, Warszawy i Wilna... 19.00 Program na dz. nast. 19.08 Z oper (płyty)... 1) Bizet: Pantafaza z op. „Carmen“... 2) Bizet: Arje z op. „Polawiacze Perel“... 3) Gounod: Podpuri z op. „Faust“... 4) Verdi: Arje z op. „Traviata“... 19.35-22.00 Trasm. z Warszawy... 22.00 Koncert reklamowy... 22.15 Wiadom. sport. ze wszystkich rozgłosiń P. R. 22-24.00 Koncert. ork. tan. P. R. pod dyr. Z. Górzyskiego.

ROZGŁOSNIA TORUŃSKA

9.00 Tr. z Warszawy. 9.55 Program na dzień blez. 10.00-12.05 Tr. z Warszawy i Krakowa... 12.05 Płyty... 12.15 Tr. z Warszawy... 14.00 Koncert żytych... 15.00 „Urzędzenie i organizacja rybołówstwa... 15.15 Z operetek... 15.22 Tr. z Warszawy... 15.35 D. c. muz. operetkowej... 15.45-19.00 Tr. z Krakowa, Lwowa, Warszawy i Wilna... 19.00 Program na dz. nast. 19.08 Z oper (płyty)... 1) Bizet: Pantafaza z op. „Carmen“... 2) Bizet: Arje z op. „Polawiacze Perel“... 3) Gounod: Podpuri z op. „Faust“... 4) Verdi: Arje z op. „Traviata“... 19.35-22.00 Trasm. z Warszawy... 22.00 Koncert reklamowy... 22.15 Wiadom. sport. ze wszystkich rozgłosiń P. R. 22-24.00 Koncert. ork. tan. P. R. pod dyr. Z. Górzyskiego.

każdy mężczyzna

chciałby być jej partnerem. Podziwiają ją wszyscy nie dla jej urody lecz dla wdzięku, którym wszystkich czaruje... Oba te preparaty zawierają wyciąg z cebulek białej lilii, który upiększając noskórek, jednocześnie chroni go i odżywia.

PUDER i KREM ABARID

DOMYCIA TWARZY STOSUJĄCIE ZAMIĄST MYDŁA OTRĄBKIABARID

Inteligentna panienska jako uczennica biurowa, władająca językiem polskim i niemieckim oraz pisząca na maszynie potrzebna. S. Kałamajski, Toruń ul. Szeroka 21.

Wróciłem dr. med. Nadel lekarz specjalista dla chorób skórnych GDANSK, Elisabethwall 4 3986

BIURO PARCELACYJNE LUDWIK GNIEWOZ POZNAN, ul. 3. Maja nr. 5; Telefon 55-77. Przeprowadza parcelację zwykłą, oddłużeniową, z wykazu imiennego i kwidację drobnych dzierżawców...

Dykty Forniery tylko u firmy ARTUR MARSCHALL Gdańsk, Brothänkengasse 12.

UBRANIA DO PIERWSZEJ KOMUNJI ŚW. w formie kilofskiej i marynarkowej z długimi i krótkimi spodniami Gld. 12.50, 15.50, 18.50, 21.—, 25.—, 29.50. kupuje się w firmie HERSTHAL Gdańsk, Breitgasse 104, 2955 tel. 27523.

Isowrocław - Zdrój Sezon od 1 kwietnia. Kapiele solankowe, jodo-bromowe, kwasowęglowe. Doskonałe warunki lecznicze. Źródło słono-gorzkie do picia. Informuje Zarząd. 3255

MODELE włosenne i letnie w wielkim wyborze poleca EL-DE-KA Konfekcja damska i męska BYDGOSZCZ, Stary Rynek im. M. Piłsudskiego 23.

Zawiadomienie Z dnem dzisiejszym przystąpiłem jako członek do spółdzielni „Kredyt Kupiecki“ i przyjmuję asygnaty tejże. A. Mroczkowski Toruń skład sprzętów domowych i łózek metalowych.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Wejherowie rewiru I-go Józef Myszka, urzędujący przy ul. Pierrickiego 13, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 8 czerwca 1935 r. od godz. 10 przedpołudniem na sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Wejherowie, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację nieruchomości zapisanej w księdze gruntowej Sądu Grodzkiego w Wejherowie, a mianowicie nieruchomości Dargolewo karta 1, stanowiącej własność Józefa i Marji małż. Kowalskich w Gnieźnie, ul. św. Michała nr. 29.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotówiznie w kwocie 13.642,— złotych, albo w takich papierach wartościowych bądź w książeczkach wkładkowych instytucji, w których wolno umieszczać fundusze osób małoletnich i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej.

Ważne Zgromadzenie Akcjonariuszów Pomorskiej Elektrowni Krajowej „Gródek” Spółki Akcyjnej w Toruniu, odbędzie się w piątek dnia 31 maja 1935 r. o godz. jedenastej w Toruniu w lokalu Starostwa Krajowego Pomorskiego przy ulicy Mostowej nr. 11.

Do prac biurowych poszukuje się od zaraz elewa z ładnym charakterem pisma. Najchętniej z ukończoną szkołą handlową. Znajomość pisania na maszynie pożądana. Oferty z życiorysem i odpisami świadectw kierować do „Dnia Pomorskiego” pod „Elew“.

Osiedliłem się w Bydgoszcy na ul. Długiej 24, I, pr. BERNARD CHRZANOWSKI LEKARZ PRAKT. 9-11 nr. telefonu 1594. 3 1/2 - 5

I. Ogłoszenie Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów Pomorskiej Elektrowni Krajowej „Gródek” Spółki Akcyjnej w Toruniu, odbędzie się w piątek dnia 31 maja 1935 r. o godz. jedenastej w Toruniu w lokalu Starostwa Krajowego Pomorskiego przy ulicy Mostowej nr. 11.

NOWY**PUDER
O „MATOWYM
WYGLĄDZIE”**najbardziej
rewelacyjny wynalazek
od czasu istnienia
pudrów do twarzyJEDNO ZASTOSOWANIE
ZAPEWNI
FASCYNUJĄCĄ CERĘ,
na przecięg 8^u godzin

Obecnie odwieczny kobiecy problem „świecącej się cery” został dzięki Nauce rozwiązany. Nowym sposobem, który jest wynikiem kilkuletnich dociekań francuskich chemików — najcieńszy puder siedmiokrotnie przesiewany przez jedwabne sito, jest zmieszany z Podwójną Pianką Kremową. Ten sposób fabrykacji został nabyty przez firmę Tokalon. Znakomity Nowy Puder Tokalon jest jedynym pudrem, który można zastosować rano i być przez cały dzień pozbawioną połysku nosa niezależnie od swego zajęcia. Jedyny puder nadający cerę o „matowym wyglądzie”, świeższą i dziewczęcą, której nie może zaszkodzić ani wiatr, ani deszcz lub pocenie się. Wypróbuj dziś jeszcze pudełko, a zobaczysz, jakie fascynujące piękno może Ci on nadać. Zobaczysz jak całkowicie odmienny jest Nowy Puder Tokalon od wszystkich innych pudrów, ponieważ jest on jedynym pudrem opartym na tajemnicy „Matowego Wyglądu”.

**NOWY PUDER
O „MATOWYM WYGLĄDZIE”
NIERZEMAKALNY
zrób sama tę
zadziwiającą próbe**

Posyp palec Nowym Pudrem Tokalon; zanurz go w szklance wody. Po wyjęciu zobaczysz, że palec Twój nie jest mokry i błyszczący, lecz zupełnie suchy i „matowy”. Nowy puder Tokalon opiera się wilgoci, ponieważ zawiera „Podwójną Piankę Kremową”.

Meble wszelkiego rodzaju po cenach konkurencyjnych
— poleca — 3736
Bydgoski skład mebli
Gdynia 10 lutego 37, Telefon 2047
Fabryka Mebli
właściciel B. SIUDOWSKI
Bydgoszcz, Jasna 11, Telefon 2274.Km. 1869/34. **OBWIESZCZENIE.** 4171

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I. Józef Myszk, urzędujący w Wejherowie przy ul. Pierackiego nr. 13 obwieszcza, że na dzień 6 czerwca 1935 r. od godz. 9 przed południem został wyznaczony termin do opisu i oszacowania nieruchomości Zakrzewo karta 21 położonej w Zakrzewie powiatu Morskiego — własność Alberta i żony Teresy Bork zamieszkałych w Labuhn, pow. Lauenburg (Niemcy).

W związku z powyższym na zasadzie art. 668 § 2 k. p. c. wzywa się wszystkie osoby i urzędy, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wyżej wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa stanowią przeszkodę do prowadzenia egzekucji.

Wejherowo, dnia 1 maja 1935 r.

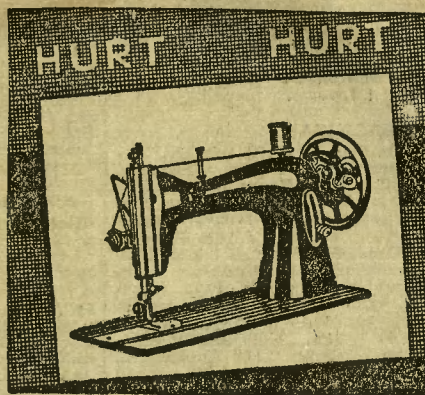
(-) Józef Myszk,

komornik Sądu Grodzkiego rewiru I.

RADJO - APARATY

„Telefunken Elektrik”

Kupujcie tylko wyroby znanej i pierwszej jakości renowanych fabryk w specjalnym składzie fachowym. Warsztat reperyjny dla aparatów radiowych wszystkich fabrykatów.

AD. KUNISCHGrudziądz, Toruńska 4.
Tel. 15-96 (3647)Ważne
DLA SKŁADÓW MASZYN DO SZYCIA I MECHANIKÓWPodolskie maszyny do szycia
bebenkowe, gwarantowaneoraz części do wszelkich typów
maszyn i igły

PO CENACH REWELACYJNIE NISKICH

Poleca.

POLSKA CENTRALA MASZYN „ROZPED”
WARSZAWA, ZAMENHOFA 17**PAM** Polska Agencja Morska
Sp. z o. o.**Gdynia — Gdańsk**

Regularna komunikacja okrętowa

Specjalność: Frachtowanie zboża

Adres tel.: „Pam”

4178

Adres tel.: „Pam”

CHORY ŻOŁADEKJEST NIERAZ POWODEM POWSTAWANIA
NAJROZMAITSZYCH CHOROÓB.**ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA**

są dobrym środkiem dla uregulowania żołądka, usuwają obstrukcję, są łagodnym naturalnym środkiem przeczyszczającym, usuwają substancje gnilne, zatrzymujące organizm.

ZIOŁA Z GOR HARCU Dra LAUERA

stosowane również przy cierpieniach wątroby, nerek, kamieni żółciowych i hemoroidach są chętnie przyjmowane przez chorych.

Dziś dnia 4 maja 1935 r.
najstarsza w Gdyni firmaRok zał.
1926 r.**Roman Morawski**Rok zał.
1926 r.

właśc. S. Nowacka

otwiera filje materiałów piśmiennych, biurowych i szkolnych oraz papierów pakowych przy ulicy Starowiejskiej nr. 7, dom Hunsdorffa. Polecam moje składy Starowiejska 7 i Starowiejska 45 władze Szanownej Publiczności.

4174

Specjalność: dostawy biurowe i szkolne.**I. Zmijewski**Najstarszy
specjalny magazyn
artykułów
męskichZałożony
w roku 1908Grudziądz, 3586
Toruńska 6, telef. 1928**Tak
wyglądać**będą w przyszłości
moje ogłoszenia —
kto je pilnie
czytać będziezaoszczędzi
dużo pieniędzy**Władysław Kulerski**
Grudziądz, Rynek 21
Tel. 1330, druk. 1331**Mieszkanie**z ogrodem od 15 maja br.
korzystnie wydzierżawic.
Grudziądz, Mickiewicza 39 a.

4081

FABRYKA CUKRÓW i CZEKOLADY

K. Machlejd Sp. Akc.

poszukuje zdolnych, ustosunkowanych

przedstawicielina miasta Toruń, Grudziądz, Inowrocław ewent.
na całe Województwo Pomorskie.

Tylko osoby odpowiednie posiadające gwarancję gotówkową do Zł. 2.000.— zechcą zgłosić się listownie do dzierżawcy fabryki Machlejda, Spółki „Karoma”, Warszawa, ul. Chłodna 45. 4141

Km. 2071/34.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I. Józef Myszk, urzędujący w Wejherowie przy ul. Pierackiego nr. 13 obwieszcza, że na dzień 23 maja 1935 r. od godz. 9 przed południem został wyznaczony termin do opisu i oszacowania nieruchomości Zakrzewo karta 30 położonej w Zakrzewie powiatu morskiego — własność małż. Józefa i Anny Okroj, zamieszkałych w Zakrzewie.

W związku z powyższym na zasadzie art. 668 § 2 k. p. c. wzywa się wszystkie osoby i urzędy, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wyżej wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa stanowią przeszkodę do prowadzenia egzekucji.

Wejherowo, dnia 2 maja 1935 r.

(-) Józef Myszk,

komornik Sądu Grodzkiego rewiru I.

OBWIESZCZENIE.

Dnia 15 maja 1935 r. o godzinie 10 odbędzie się w Inspektoracie Straży Granicznej w Gdyni, Morska 78, publiczna licytacja zużytych części i ogumienia od samochodu i motocykli.

Informacje wstępne można otrzymać na miejscu.

Inspektor Straży Granicznej.

Zlecenie Nr. 312.

4172

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W GDYNI
z tymczas. siedz. w WEJHEROWIE

podaje do wiadomości, że przystępuje do zamiany tymczasowych legitymacji ubezpieczeniowych na stałe legitymacje ubezpieczeniowe.

W związku z powyższym, winni ubezpieczeni złożyć w biurach Ubezpieczalni Społecznej w Gdyni:

- 1) w Gdyni, przy Skwerze Kościuszki od godz. 8-mej do 18-tej;
- 2) w Wejherowie, ul. Pucka 11 — od godz. 8-ej do 18-tej przy okienku 2 na I. piętrze;
- 3) w Kartuzach, ul. 3 Maja — we środy i soboty od 8-ej do 15-tej;
- 4) w Pucku, ul. Prezydenta — we wtorki i piątki od 8-ej do 15-tej;

a) tymczasową legitymację ubezpieczeniową, na której należy podać dokładny adres ubezpieczonego,

b) kartę ubezpieczeniową ZUPU za czas przed 1. I. 1934 r., uzupełnioną dokładnymi datami z prac do końca 1933 r.,

c) fotografie w rozmiarze 45×63 mm.:

1. ubezpieczonego,
2. uprawnionych do świadczeń członków rodziny, którzy ukończyli 14 rok życia.

Fotografie muszą być wykonane na białym tle bez nakrycia głowy. Na odwrotnej stronie fotografii należy podać:

1. nr. legitymacji ubezpieczeniowej,
2. imię i nazwisko osoby uprawnionej (uwidocznionej na zdjęciu),
3. czy osoba uwidoczniona na zdjęciu jest ubezpieczonym (a) czy członkiem rodziny,
4. stosunek pokrewieństwa (żona, syn, córka, matka, itp.).

O terminie i sposobie wydawania stałych legitymacji ubezpieczeniowych Ubezpieczalnia zawiadomi zainteresowanych za pomocą komunikatu w prasie.

Do czasu wydania stałych legitymacji ubezpieczeniowych, lekarze domowi Ubezpieczalni będą udzielać pomocy lekarskiej na podstawie poświadczenia pracodawcy. 4177

Km. 147/35.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I. Józef Myszk, urzędujący w Wejherowie przy ul. Pierackiego nr. 13 obwieszcza, że na dzień 29 maja 1935 r. od godz. 9 przed południem został wyznaczony termin do opisu i oszacowania nieruchomości Wejherowo, karta 21, położonej w Wejherowie przy ul. Strzeleckiej — własność Antoniego i Anastazji Zelonków w Wejherowie.

W związku z powyższym na zasadzie art. 668 § 2 k. p. c. wzywa się wszystkie osoby i urzędy, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wyżej wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa stanowią przeszkodę do prowadzenia egzekucji.

Wejherowo, dnia 1 maja 1935 r.

(-) Józef Myszk,

komornik Sądu Grodzkiego rewiru I.

OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Rada Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku ogłasza niniejszym publiczny przetarg na dostawę:

- 400 m³ żwiru przesianego,
- 80 m³ żwiru drogowego,
- 40 m³ żwiru na promenadę

dla Urzędu Budownictwa Portowego w Nowymportcie. Warunki przetargu można otrzymać z Kasy Głównej Rady Portu, Gdańsk, Neugarten 28/29 za uprzednią opłatą 2.— G. i zwrotem kosztów przesyłki. Rozpatrywane w terminie otwarcia ofert będą tylko oferty, do których dołączony został dowód Kasy Głównej Rady Portu co do złożonego w myśl rozdz. B „Szczegółowych warunków” wadium.

Termin otwarcia ofert: 16 maja 1935 o godz. 10.

Termin przydziału: 4 tygodnie.

Gdańsk, dnia 30 kwietnia 1935 r. 4179

Rada Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku.

OGŁOSZENIE.

Urząd Wojewódzki w Toruniu ogłasza nieograniczony przetarg na budowę wału ochronnego nad Wisłą pod Chełmem.

Budowa składa się z wykonania nasypu wału na długości 6 km. o kubaturze około 500.000 m³ przy odległości transportu mas około 400 m.

Projekt techniczny będzie wyłożony do wglądu w Urzędzie Wojewódzkim od 5 maja br. w godzinach 9—12. Słpe kosztorysy i szczegółowe warunki przetargu w cenie 5 zł. można nabywać w Urzędzie Wojewódzkim.

Oferty na wykonanie budowy wału należy składać do Urzędu Wojewódzkiego do dnia 25 maja br. Do oferty winien być dołączony kwit ze złożonego do Kasy Skarbowej w Toruniu do dyspozycji Urzędu Wojewódzkiego wadium w wysokości 2 proc. od sumy oferowanej.

Urząd Wojewódzki zastrzega sobie wybór oferenta. Otwarcie ofert nastąpi dnia 27 maja br.

Za Wojewodę:

(-) Cecenowski,

Naczelnik Wydziału Rolnictwa i Reform Rolnych.
Zlecenie Nr. 274/IX 4187

Krajowa Fabryka Konfekcji Damskiej i Męskiej „Konfekpol”

Gdynia, ul. Świętojańska 40.
 Bydgoszcz, Rynek M. Piłsudskiego 6.
 Królewska Kuta, ul. Wolności.
 Łódź, Plac Wolności 6.

zawładnia, że zostały zaopatrzone nasze składy detaliczne w konfekcję letnią i jesienną. Najelegantsze modele wiedeńskie i paryskie. Salta męskie najwykwintniejsze z materiału bielskiego, ubrania letnie. Wszystko po cenach ściśle fabrycznych.

Chłuba polskiej konfekcji — nasza konfekcja.

Ufa-Palast
 GDAŃSK, Elisabethkirchengasse 2
 Tel. 24600

Wielki sukces światowy!
Grace Moore
 w filmie *Columba* w języku niemieckim:

Das leuchtende Ziel

Film porwający, wesoły i muzyczny.
 Reżyser: Wiktor Schertzinger.
 Muzyka: Wiktor Schertzinger i Gus Kahn
 Radosna piękność, zwycięski głos żartobliwy, czarujący film, a zarazem piękne przeżycie muzyczne.
Belm Waffelmeister
 film kulturalny.
 Najnowszy dwulekowy przegląd tygodniowy Ufy pokazuje m. in. obchody majowe 4169 w Berlinie.
 Początek w dni powszednie o godz. 4, 6, 8, 10. W niedzielę o godz. 3, 5, 7 i 9-tej.

DRUGIE OGŁOSZENIE.

Zarząd „Morze Północne”, Polskie Towarzystwo dla połowu śledzi, Sp. Akc. zawiadamia, że w dniu 15 maja 1935 r. o godz. 12-tej w kancelarii notariusza S. T. Janickiego w Gdyni przy ul. Abrahama nr. 25 odbędzie się Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie. 2) Wybór przewodniczącego Zebrań. 3) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok 1933/34. 4) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok 1933/34. 5) Udzielenie absolutorium Zarządowi i Komisji Rewizyjnej. 6) Sprawa dalszej egzystencji Spółki. 7) Wybór Zarządu. 8) Wybór Komisji Rewizyjnej. 9) Wolne wnioski.
 Zlecenie Nr. 305. 4064

Dykty suchoklejone

wymiarów 220 i 200 x 120 cm.
 olszowe, sosnowe, dębowe i jesionowe
 3231 fabryk
OIKOS SP. AKC. LWOW
 Zastępca: M. Frajt, Warszawa, Marszałkowska 79, tel. 96321.

MATERJAŁY WIOSENNO — LETNIE

dla Pań i Panów
 modne, gustowne, w dobrych gatunkach, po niskich cenach — kupuje się z pełnym zadowoleniem w Magazynie towarów modnych

St. Kozłowski

Tczew, M. Piłsudskiego 20.
 naprzeciw sądu. 2962

Do akt. Nr. Km. 528. 863/35. 4176

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni rew. II-go J. Penk zamieszkały w Gdyni, ul. Leśna 3 na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 6 maja 1935 r. o godz. 11 w Gdyni, ul. Olszynie nr. 5 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: 1 wozu samochodu ciężar. marki „Chevrolet”, nast. o godz. 12-tej przy ul. Świętojańskiej 69: 1 bufetu dębowego, ciemny do jadalni, 1 kredens dębowy ciemny do jadalni, 1 zegar stojący dębowy, 1 kanapa z obudowaniem, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.700, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym. Licytacja rozpocznie się od pół ceny oszacowania.
 Gdynia, dnia 2 maja 1935 r.
 Komornik:
 (—) Józef Penk.

Numer akt: Km. 217/35. 4193

WEZWANIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu rewiru I-go Józef Kozak, mający kancelarię w Toruniu, ul. Kościuszki nr. 9 podaje do publicznej wiadomości, że dnia 24 maja 1935 r. o godz. 10-tej przystąpi do opisu i oszacowania nieruchomości Toruń, Stare Miasto, karta 442, położonej w Toruniu, przy ul. Szerokiej 40, do której skierowana została egzekucja w poszukiwaniu wierzytelności w kwocie zł. 3.915,30, przypadającej wierzytelności Dohrznieckiej Czesławie od dłużnika Dohrznieckiego Zygmunta i wzywa wszystkie osoby, nieuczestniczące w postępowaniu, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa tych osób stanowią przeszkodę do egzekucji.
 Toruń, dnia 23 kwietnia 1935 r.
 (—) Kozak,
 komornik Sądu Grodzkiego. Rewiru I-go.

„APOLLO” RESTAURACJA DANCING

Gdynia, Morska 53
 P. T. Publiczności miasta Gdyni podaje do uprzejmej wiadomości, że objąłem już i uruchomiłem dawniejszą „Pomorzanek”, którą po gruntownym remoncie prowadzę pod własnym zarządkiem pod nazwą: „APOLLO”
 4175 Wycieczkami
 Winn, likiery, wódki czołowych firm krajowych i zagranicznych ch. Pivo dobrze pielęgnowane pierwszorządnych browarów.
 Ceny jaknajniższe.
 Z szacunkiem
 Józef Januszewski.

Ubezpieczalnia Społeczna w Bydgoszczy

zawładnia, że na podstawie § 43 rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 28. 12. 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 818) będzie wydawać ubezpieczonym, w czasie od 6 maja do 20 czerwca rb. stałe legitymacje, za zwrotem legitymacji tymczasowych.
 W związku z powyższym ubezpieczeni, w celu otrzymania legitymacji stałych, winni w wymienionym czasie złożyć w Ubezpieczalni Społecznej w Bydgoszczy, ul. Dr. E. Warmińskiego 3 fotografie:

a) ubezpieczonego,
 b) uprawnionych do świadczeń członków rodziny, w myśl art. III i III 2 ustawy z dnia 28. 3. 1933 r., którzy ukończyli 14 rok życia.
 Każda fotografia wykonana na białym tle, bez nakrycia głowy, winna mieć rozmiar 4,5 x 6 cm. na odwrotnej stronie fotografii należy wyraźnie napisać:

a) Nr. legitymacji tymczasowej (o ile ją ubezpiecz. odebrał) następnie
 b) nazwisko i imię danej osoby
 c) datę urodzenia (dzień, miesiąc, rok)
 d) stopień pokrewieństwa (maż, żona, córka, syn i t. p.)
 Legitymacje, po złożeniu fotografii będą wydane w ciągu kilku dni. Ubezpieczeni zamieszkali w mieście: Szubinie, Nakle, Wyrzysku i Sępólnie mogą złożyć fotografie w Punktach Kontrolnych Ubezpieczalni Społecznej w tych miastach, zamieszkali natomiast w powiatach: bydgoskim, szubińskim, wyrzyskim i sępoleńskim nadesłać fotografie do Ubezpieczalni Społecznej w Bydgoszczy.

Do czasu otrzymania stałych legitymacji ubezpieczeniowych ubezpieczeni oraz uprawnieni do świadczeń członkowie ich rodzin będą korzystać z pomocy lekarskiej i świadczeń Ubezpieczalni na podstawie zaświadczenia pracodawcy o stosunku najmu pracy (służbowym) i wysokości wynagrodzenia. — Zaświadczenie pracodawcy jest ważne na okres dwóch tygodni, licząc od dnia jego wystawienia.

Nowo zgłoszeni pracownicy winni jednocześnie ze zgłoszeniem łącznie z form. Nr. 1 (zgłoszenie o wstąpieniu do pracy) przedłożyć fotografię ubezpieczonego oraz członków jego rodziny.
 Pracownicy umysłowi, którzy przed 1. stycznia 1934 r. byli ubezpieczeni w dawnych Zakładach Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, obowiązani są przy odbiorze legitymacji stałej zwrócić kartę ubezpieczeniową wydaną przez te Zakłady.
 Pomoc lekarska i świadczenia po 20. czerwca rb. będą udzielane jedynie na podstawie legitymacji Ubezpieczeniowej.

Ubezpieczalnia Społeczna dla informacji podaje, że Zakład Fotograficzny, W. Wojucki, Bydgoszcz, ul. Gdańska 57 i Śniadeckich 29 oferuje fotografie w/g opisanego wzoru i wielkości za 1 szt. 40 gr. a za 3 fotografie (z jednej kliszy) 60 gr

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA W BYDGOSZCZY.

PRZODUJEMY

ponieważ mamy najlepiej zorganizowany dział miarowy.

PROWADZIMY

konfekcję damską i męską w najwyższej jakości i wykonaniu.

F-a Górecki, Toruń

Szeroka 23, I. piętro. Szeroka 23, I. piętro.

Dywany - Firany

Artykuły meblowe
 Olbrymy wybór —
 4054 Ceny niskie
 Dom Handlowy
M. S. Leiser
 TORUŃ,
 Staromiejski Rynek 36/37

Pierwszorządny Salon Krawiecki

w Toruniu ul. Szeroka 42. I. p
 Tel. 1002 w: Stefan Kozyk
 mistrz krawiecki, abs, Akademij kroju w Wiedniu
 Wykonuje ubrania dla W. Panów, kostiumy i płaszcze dla W. Pań pięknie modnie i niedrogo, pod pełną gwarancją. 3206

Sztandary chorągwie

dla towarzystw, artystycznie wykonuje po cenach niższych M. Bałkowska, Toruń, Szeroka 25, Pomorska Prac. Sztandarów. 2809

GRUZIADZ

MEBLE,

tylko dla znawców pierwszorządnie wykonane we własnych warsztatach poleca firma

St. Adamowicz

w Grudziądzu,
 ul. Toruńska 12
 telefon 1932
 Dostawa wolna do każdej miejscowości

Hotel Restaurację

prosperującą z powodu wyjazdu przedzierzawie korzystnie. Zgłoszenia „Dzień Grudziądzki” pod „Okazja” 4155

Instalacje elektryczne!

Reparacje aparatów elektr. motorów, akumulatorów, radioaparatów, solidnie i kosztownie. Zakłady-Elektrotechniczne F. MACIEJEWSKI, Grudziądz, Mickiewicza 12, tel. 1816. 895

Meble

w wielkim wyborze i w solidnym wykonaniu po cenach fabrycznych poleca

Otto Kahrau

GRUZIADZ
 Tel. 1692, Sienkiewicza 16.

Aparaty fotograficzne

na błony i klisze
 oraz przybory jak klisze — błony — papiery — chemikalia
 poleca po cenach bezkonkurencyjnych

Drogerja

W. Orłowski

Grudziądz
 ul. Stara 12, telef. 1717.

Meble

wielki wybór
 niskie ceny
 solidne wykonanie 3547

tylko w firmie

BRACIA TEWS

Toruń, ulica Mostowa 30

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmży Franciszek Gramowski, mający kancelarię w Chełmży, ul. Dworcowa nr. 8 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 7 maja 1935 o godz. 10-tej w Chełmży, ul. Rynek, odbędzie się pierwsza licytacja ruchomości, należących do Heleny Lemlein, składających się z mebli, jak: kanapa, fotela, krzesła, fortepian, skrzydło, obrazy, szafki, bufet, kredens, dywany, maszyna do pisania, szafa, regaly, żelazna szafa do pieniędzy, około 450 litrów octu naturalnego, 7 beczek używanych od 100 — 300 litrów, 23 stojaki do przeróbki octu, 23 węborki, 3 kufy do octu, 1 waga decymalna, 2 kufy do denaturatu, 2 aparaty do odciągania lemonjady, 1 motor gazowy, 1 pompa, 1 wanna, 4 kamienne garnki duże, 1 ręczny wózek, 150 butelek do lemonjady, 1 biurko, 1 stół, 1 krzesło i inne przedmioty.
 Oszacowanie nastąpi przy licytacji. Ruchomość można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
 Chełmża, dnia 2 maja 1935 r.
 (—) Gramowski, komornik.

Rep. 416/35. 4123

OBWIESZCZENIE.

W postępowaniu upadłościowym nad majątkiem firmy „Galwana”, Tow. Akc. w Bydgoszczy ma nastąpić podział końcowy. Masa posiada do dyspozycji kwotę 8.838 zł. 42 gr., z której należy uwzględnić wierzytelności kategorii pierwszej w kwocie 27.787 zł. 73 gr.

Spis uwzględnić się mających wierzytelności wyłożono do wglądu w sekretarjacie Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, pokój nr. 5.
 Bydgoszcz, ul. Gdańska, dn. 17 kwietnia 1935 r.

(—) Adw. dr. Stanisław Kaszyński, zarządca upadłości. 4162

3. N. 1c/29. 4154

UCHWAŁA.

W sprawie upadłościowej firmy H. Grabowski w Grudziądzu na wniosek zarządcy masy adwokata Piotra Jazłowińskiego, zwołuje się walne zgromadzenie wierzytelni na dzień 26 czerwca 1935 r. godzina 10 przed Sądem Grodzkim w Grudziądzu, pokój nr. 2.

Porządek obrad: Powzięcie uchwały co do sprzedaży realności względnie śpichrza przy ulicy Śpichrzowej nr. 59.

Grudziądz, dnia 30 kwietnia 1935 r.
 Sąd Grodzki.

Zlecenie Nr. 370/GR.

Sygnatura: 644/35. 4153

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Grudziądzu, III rewiru, Wojciech Janowski, mający kancelarię w Grudziądzu, ul. Legionów nr. 15 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 4 maja 1935 r. o godz. 10-tej w Grudziądzu, ul. Chełmińska nr. 28 odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do Jana Czaplackiego, składających się z: 1 maszyny do szycia „Singer”, oszacowanej na łączną sumę zł. 600.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
 Grudziądz, dnia 1 maja 1935 r.

Komornik:
 (—) Wojciech Janowski.

Nr. akt: Km. 1427/34. 4153

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru III Kapuściński Stefan, mający kancelarię w Bydgoszczy, ul. Śniadeckich nr. 21 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 6 maja 1935 r. o godz. 13.15 w Bydgoszczy, ul. Długa nr. 25 odbędzie się licytacja ruchomości, składających się z 5 gramofonów, 2 małych trąbek oraz 2 berefonów, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.040. Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
 Bydgoszcz, dnia 2 maja 1935 r.
 Komornik: (—) Kapuściński.

123/8 K.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI RUCHOMOŚCI

Nr. akt: Km. 1512/35.
 Komornik Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy rewiru I. Kazimierz Tustanowski, mający kancelarię w Bydgoszczy, ul. Śniadeckich nr. 7 na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 8 maja 1935 r. o godz. 10.30 w Bydgoszczy, pl. Wejsenhoffa nr. 7 odbędzie się pierwsza licytacja ruchomości należących do Natalii Letkovej, składających się z pianina oraz mebli, oszacowanych na łączną sumę zł. 925.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
 Bydgoszcz, dnia 2 maja 1935 r.

Komornik: (—) R. Tustanowski.

122/8 K.

Niebywała okazja!
Tylko do 1 czerwca 1935 r.
udzielam
25% rabatu
na aparaty fotograficzne
w oknie wystawnem
Adam Gałdyński
Foto-Drogerja
Toruń, ul. Szeroka 9, telefon 1875.

UDZIELAM 3578
kredytu na asygnaty Spółdzielni „Kredyt Kupiecki”
M. J. Bagiński
Skład bławatów
Toruń, Szeroka 28.

MEBLE
łóżka żelazne, pianino, dywany, szafy okazyjnie sprzedam.
Toruń, Bydgoska 62 II. 4142

Mieszkanie
3 pokoje z kuchnią do wynajęcia.
Toruń, Wiązowa 2. 4143

Zaginął
pies (wilk) ostrzega się przed przetrzymywaniem.
Toruń. 4135

NAJKORZYSTNIEJ
kupujesz wódki likiery i wina w firmie 4144
A. STAWSKI
„Bałtyk” Toruń Szeroka 6.

Również Pan
winien się przekonać, że najmłodniejszy i najtańszy **krawat** kupi najkorzystniej w fabryce Toruń, Św. Jakóba 16. Co tydzień nowość. 1071

Potrzebny
elew do prac akwizycyjnych i biurowych kaucja pożądana
Warunek 6 klas gimnazjum i nie poborowy. Zgłoszenia do „Par” Toruń, pod Elew. 4130

PIANINA
wprost z fabryki poleca tańszo po cenach fabrycznych
T. BETTING I S-ka LESZNO-Pozn.
Fabryka fortepianów.
Przedstawicielstwo:
Turystowska - Toruń, Św. Ducha 14. 2665

Ekspedjentka
z branży kapeluszy i bielizny męskiej potrzebna zaraz.
Leon Kuczyński, Toruń, Szeroka. 4134

Prima obiady
z 3 dań 0,80 gr.
„Hungaria”
Toruń, Prosta 19. 3984

Szeroka 7!
Warsz. Skład Futer
właśc.: **J. Lewkowicz**
Toruń 4129
Przeniosłem z ul. Łazińskiej 28.

TORUŃ
STEFAN SKAŁECKI
„START”
TORUŃ, ŚW. DUCHA 18
polecą wszelkie artykuły sportowe po cenach najniższych
„START”
Naciągi
rakiet tenisowych wykonuje specjalnie sprowadzony fachowiec z fabryki rakiet.
Solidny towar
Ceny najniższe
4023 Rzetelna obsługa.

MEBLE
wszelkiego rodzaju w solidnym wykonaniu kupisz najkorzystniej w Fabrycznym Składzie Mebli
Wincenty Gralewski
Toruń, ul. Prosta 21.
Obsługa rzetelna. 1927

ZADOWOLISZ
siebie kupując taną lampę elektr. w firmie 4027
E. SIWIEC
Toruń, Żeglarska 31.

Pierwszorzędny salon mód
mistrzini **Ejmowa** Toruń, ul. Sienkiewicza 23 wykonuje pod gwarancją modnie i niedrogo, także przyjmuje do nauki kroju i szycia (3641)

Pomorskie
Miasto — Ogród pod Węherowem. Sprzedam parcelę przeszło 1000 mtr. kw. Zgłoszenia do „Dnia Pomorskiego” Toruń, pod „gotówka” nr. 4131

Franciszek Seidler
Toruń, ul. Prosta 11 wykonuje podług najnowszych modeli

garderobę damską i męską
Obsługa rzetelna i fachowa.

WÓZKI DZIECIĘCE
w wielkim wyborze polecą
FIRMA

M. SIECKMANN
Właśc.: A. FREINING
Toruń, ul. Szczytna nr. 4. 3754

STEMPLE
rytownictwo — wykonuje szybko i tanio Pomorska wytwórnia stempli, Piekut, Toruń, Wielkie Garbary 11.

Szatynka
lat 24 posiadająca nieruchomości 8000.—, gotówki 2000.— zł. oraz wyprawę szuka męża, urzędnika na stałym stanowisku. Oferta do Administracji „Dnia Pomorskiego” Toruń, pod Nr. 4139.

3 pokoje
II piętro wynajmę zaraz
Toruń, Chełmińska Szosa 66. 4132

Tak białą bielzoną można mieć tylko pierząc **PERSILEM**, środkiem stosowanym przez miliony dobrych gospodyń. Wystarczy raz spróbować, aby się o tem przekonać.

Persil
PIERZE WSZYSTKO

Do moczenia bielizny: HENKO, soda do prania i bielienia.

Pierwszorzędny GABINET KOSMETYCZNY „KALOTECHNIKA”
Wszelkie zabiegi w zakresie nowoczesnej kosmetyki Racionalne pielęgnowanie, odmładzanie i udoskonalenie urody. Usuwanie zmarszczek, wągrów, pryszczyc, brodawek, kurczaków, zbędnego owłosienia piegów, rozszerzonych por, łojotoku, trądziku, czerw. nosa i innych niedokładności cery, Radikalne usuwanie łupieżu. Przeciemiianie brwi i rzęs Sprzedaż kremów, mleczek it. p. Porady bezpłatnie. 1814
TORUŃ, ul. Król. Jadwigi 3. miesz. 3.

Każdy Piwosz
twierdzi ze najlepszy „OKOCIM” tylko „w Hungarij”
Toruń, Prosta 19. 3985

Doskonałe
warunki kuracyjno-lecznicze nowoczesne urządzenia posiada Zdrojowisko solankowe i borowinowe. Inowrocław. Wodolecznictwo. Emanatorjum Radowe. Kuracje ryczałtowe. Informuje Zarząd Zdrojowiska. 3258

Konfektoria damska
męska, — dziecięca
Modna — Gustowna Tania
polecą 4055
DOM HANDLOWY
M. S. Leiser
Toruń, Stary Rynek 35/36.

Samochody
ciężarowe do przeprowadzek i transportów
Przeprowadzki
wyscielane wozy meblowe
Przechowywanie
magazynowanie we własnych jasnzych zdrowych składnicach
Zwózki
wszelkie, kołnysy i samochodami wykonuje tanio — najtaniej
Proszę żądać ofert!

Ludwik Szymański
rok założ. 1912
Toruń, Żeglarska 3, tel. 1909
tel. pryw. 1549. 1408

Kraty
żelazne zasuwalne, solidnie i tanio wykonuje K. Wojtowicz, Toruń, Podmurna 44. Tel. 1952. 3692

Żelazo i blachy
polecą tanio
P. Tarrey, Toruń
Tel. 2093 — St. Rynek 23 3098

BYDGOSZCZ
Meble
artystyczne najkorzystniej kupisz w fabryce mebli
E. Bronikowski i Syn, Bydgoszcz, Naklejska 135, telefon 3158. 2508

Place budowlane
dobre położenie, korzystnie do sprzedania. Informacje, Bydgoszcz, ul. Gamma 7, m. 1. 3993

Pierwszorzędne pianina
wprost z fabryki poleca tanio
B. Sommerfeld
Fabryka Pianin 1589
Bydgoszcz, ul. Śniadeckich 2. filja: Poznań, ul. 27 Grudnia 15.

Kursy Samochodowo-motocyklowe
Z. KOCHAŃSKIEGO
3 Maja 20 a tel. 11-85.

Nowe Kursy (wiosenne) dla zawodowych i amatorów w związku z motoryzacją kraju po zniżonych cenach. 2084

KAFLE
białe i kolorowe w ładnych deseniach i kolorach oraz wszelkie przybory do pieców do cenach fabrycznych
Przyjdź a przekonasz się w firmie:
M. STĘSZEWSKI
Bydgoszcz
ul. Poznańska 26, tel. 3234
Oddział 3512
w Toruniu, ul. Mostowa nr. 9'

Meble
dobre najkorzystniej kupisz tylko u Stanisława Dobrzyńskiego Bydgoszcz, ul. Długa 32 wprost ul. Batorego. 2690

3 pokoje
z przynależn., Bydgoszcz, W. Bartodzieje, Polanka 5. Włosa słoneczna. 4161

Węże nowe
dla straży pożarnej 1 3/4 Cl. a 2,50 — 3,00 zł. okazjnie sprzedam. Oferty do „Dnia Bydgoskiego” w Bydgoszczy pod „W”. 4158

Piegi 4159
oraz wszelkie nieczystości skórne usuwa radykalnie od lat wypróbowany i niezawodny
KREM MELITA cena zł. 2.—
MYDŁO MELITA cena zł. 1.—
do nabycia w firmie
„Apteka pod Koroną”
Bydgoszcz, Dworcowa 48. róg Sienkiewicza.
Zamówienia zamiejscowe uskutecznią się natychmiast franco włącznie opakowania.

Dom - willa
2-piętrowa w Chelmży duży ogród owocowy i 4 morgi roli — ziemi ogrodowej z powodu podszłego wieku właścicieli zaraz korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia przyjmuj A. Wudrki, Przew. Bank Ludowy. 4118

Tapety
duży wybór — niskie ceny polecą 3239
Wysyłkowy Dom Tapet
S. Strzyżuk
Bydgoszcz
Długa 12. Telefon 1239.

Meble
w solidnym wykonaniu polecą
K. Rejentowicz
wprost z fabryki Bydgoszcz,
ul. Dr. Emila Warmińskiego 15. 3238

GDYNIA
Meble biurowe 9883
urządzenia składowe, okna i drzwi, oraz wszelkie prace stolarskie wykonuje na miejscu
Gdynia, ul. Lipowa 11
telefon 21 88
BYDGOSKA FABRYKA MEBLI BIUROWYCH

Właściciel
realności obeznany ze sprawami administracyjnymi przyjmie administrację domu. Zgłoszenia „Gazeta Morska”, Gdynia pod nr. 3527. (3887)

Szlachetne tynki
własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do łazienki — biały, zielony, czarny, czerwony, żółty, serpentina carara, stopnie lastricowe. Adres „ELEWACJA” Gdynia, Abrahama 35 telefon 22-73.
Biuro sprzedaży betonu Adamas. Poszukujemy reprezentantów. 3926

Poszukiwana
stenotypistka-rutynowana ze znajomością stenografii i języków: niemieckiego, znajomość angielskiego lub francuskiego pożądana. Zgłoszenia Gdynia skrytka pocztowa Nr. 15. 4098

TCZEW

Dom
czynszowy, 2-piętrowy, z podwórkiem w najlepszym stanie, roczny dochód przeszło 3,500 zł., korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia do Adm. „Dnia Tczewskiego” Tczew. 4061

O G Ł O S Z E N I A :

wiersz milimetrowy na stronie 7-lamowej	0.20 zł
wiersz milimetrowy na pierwszej stronie	1.00 zł
wiersz milimetrowy na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
wiersz milimetrowy na dalszych stronach	0.50 zł
Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.	
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.	
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki.	
Komunikaty 50 gr za wiersz.	
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.	
W Gdańsku za wiersz milim. na stronie 7-lamowej	15 fen.
„ ” „ ” 4-lamowej	50 fen.
„ ” „ ” drobne za słowo 5 fen. — tytułowe	10 fen.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji	2.50 zł	
Z odnośnikiem do domu	2.80 zł	
Przez pocztę z odnośnikiem do domu	2.89 zł	
Pod opaską	4.50 zł	
W Gdańsku przez pocztę	2.32 gd; przez gońca	2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd	
Zagranicą	4.00 gd	
W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.		

Redaktor odpowiedzialny:
Witold Mężniński, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

U W A G I :
Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 60 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłaconą przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądownym śledztwie należność rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.